

VALDĪBAS VĒSTNESIS

Maksa par „Valdības Vēstnesi“:	
ar piesūtišanu:	bez piesūtišanas:
par: Ls	(saņemot kantorī) par: Ls
1 gadu 22,—	1 gadu 18,—
½ gadu 12,—	½ gadu 10,—
3 mēn. 6,—	3 mēn. 5,—
1 „ 2,—	1 „ 1,70
atsevišķu num. 15	atsevišķu num. 10
	pie atkāpārdev. 13

Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas valdības oficiālais laikraksts

Iznāk katru dienu, izņemot svētdienas un svētku dienas
Redakcija:
Rīgā, Valdemāra ielā 6, 3. stāvā, 5. dzīv.
Telefons 20032
Runas stundas no plkst. 9 līdz 12

Sludinājumu un abonementa pieņemšana
no plkst. 8.30 līdz 15.30
Rīgā, Valdemāra ielā 6, 2. dzīv.
Telefons 20031

Sludinājumu maksas:	
a) tiesu sludināj. līdz 25 viensēj. rind. Ls 6,—	par katru tālāko rindiņu „—,25
b) tiesu sludin. par negodīgu un netīrīgu veikalnieku sodīšanu līdz 25 viensl. r. „ 8,—	par katru tālāko rindiņu „—,25
c) citu iestāžu slud. par katru viensl. r. „—,30	
d) priv.pers.oblig.slud. par katru viensl. r. „—,35	
e) par nozaud. dok. izslud. par katru dok. „ 1,50	
f) par sadegušu dok. izslud. katrai pers. „ 1,—	

176. num.

Otrdien, 1940. g. 6. augustā

Divdesmittrešais gads

Papildinājums likumā par valsts garantijām tirdzniecībai, rūpniecībai un būvniecībai.

Ministru kabineta sēde 1940. g. 5. augustā.
Ministru kabineta lēmums.
Rīkojums visām kredītiestādēm.
Finansu ministra rīkojumi.
Noteikumi darba attiecību kārtīšanai būvdarbos.
Cenu inspektora rīkojums par cūkas gaļas izstrādājumu cenām.

Ministru kabinets 1940. g. 5. augustā ir pieņēmis un Valsts Prezidents izsludina šādu likumu:

Papildinājums likumā par valsts garantijām tirdzniecībai, rūpniecībai un būvniecībai.

Likumu par valsts garantijām tirdzniecībai, rūpniecībai un būvniecībai (Lik. kr. 1940. g. — 59) papildināt ar šekojošu 21. pantu:
21. No 1. pantā minētiem 20 miljoniem latu sevišķi svarīgos gadījumos, kur nepieciešama līdzekļu sagāde nacionālīzētiem uzņēmumiem to darbības nodrošināšanai, finansu ministram, neievērojot 1. un 2. pantu noteikumus, ir tiesība izsniegt garantijas rakstus līdz 10 miljoniem latu kopsumā.
Papildinājums stājas spēkā izsludināšanas dienā.

Rīgā, 1940. g. 6. augustā. Saeimas priekšsēdētājs P. Briedis, Valsts Prezidenta v. i.

Valdības darbība.

Ministru kabineta sēde

1940. g. 5. augustā.

1. Pieņem lēmumu par sevišķas komisijas nodibināšanu dzīvokļu un telpu jautājumu kārtīšanai.
2. Pieņem:
 - 1) likumu par valsts apgādniecību un poligrafisko uzņēmumu pārvaldi;
 - 2) papildinājumu rīkojumā par zīmognodevu;
 - 3) pārgrozījumus likumā par vienreizēju peļņas pieauguma nodokli;
 - 4) pārgrozījumu rīkojumā par zīmognodevu;
 - 5) papildinājumu zemesgrāmatu likumā;
 - 6) pārgrozījumu Kreditlikumā;
 - 7) papildinājumu likumā par valsts garantijām tirdzniecībai, rūpniecībai un būvniecībai.

3. Līdz valsts apgādniecību un poligrafisko uzņēmumu pārvaldes priekšnieka iecelšanai uzdod šīs pārvaldes priekšnieka pienākumus izpildīt Sabiedrisko lietu ministrijas Preses un biedrību departamenta direktoram Jānim Niedram. Par pārvaldes administratīvi - saimnieciskā priekšnieka a. v. i. iecel līdzšinējo Sabiedrisko lietu ministrijas Preses nodaļas vadītāju Vili Pētersonu.

4. Apstiprina finansu ministra rīkojumu visām kredītiestādēm.

5. Pieņem lēmumu par Latvijas Hipotēku bankas apvienošanu ar Rīgas Pilsētas diskonta banku.

6. Piekrīt Latvijas universitātes rektora iesniegtam priekšlikumam likvidēt teoloģiskās fakultātes Latvijas universitātē, telpas nododot citām Latvijas universitātes vajadzībām un uzdod rektoram izstrādāt sīkāku likvidācijas kārtību.

Latvijas Padomju Sociālistiskā Republika uzņemta lielajā Padomju Sociālistisko Republiku Savienības draudzīgā saimē.

Piektais augusts uz mūžīgiem laikiem un zelta burtiem ierakstīts Latvijas tautas vēsturē: Latvijas Padomju Sociālistiskā Republika šai dienā oficiāli uzņemta lielajā padomju tautu saimē. Šo vēsturisko lēmumu 5. augusta vakarā Maskavas Kremli vienbalsīgi pieņēma Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstākā padome, apstiprinot Padomju Latviju par daudzmiljonu valsts pilntiesīgu locekli.

Skatu aplausu sveikts, sēžu zālē ieņāca Augstākās padomes prezidijs un visa padomju valdība ar Vjačeslavu Michailoviču Molotovu priekšgalā, bet vēl skaļāki kļūst aplausi, kad zālē parādās visas pasaules darba ļaužu vadonis Josifs Visarionovičs Staļins. Ovācijās uz brīdi apklūst, kad Tautību padomes priekšsēdētājs Šverņiks paziņo, ka šodien sēdes dienas kārtībā Latvijas republikas Saeimas pilnvarotās delegācijas ziņojums. Atkal sākas aplausu vētra. Zālē iesoļo Latvijas delegācija. Priekšgalā iet Valsts un Ministru Prezidents profesors Dr. A. Kirchenšteins; aiz viņa pārējie delegāti ar savu karogu, kurā lielam zelta burtiem rakstīti darba ļaužu internacionāles vārdi: „Mēs jaunu pasauli sēvcelsim!“ Divas delegātes gērbušās latviešu tautas tērpos, kas izpelnas vispārēju ievēribu. Aplausu vētra arvien vēl turpinās. Druzdžaini strādā filmu aparāti, spožu gaismu met daudzie starmeši.

Sapulces vadītājs dod vārdu Valsts un Ministru Prezidentam profesoram Dr. A. Kirchenšteinam. Beidzot aplausi un saucieni apmirst un profesors Dr. A. Kirchenšteins sāk savu plašo runu. Klātesošie uzmanīgi klausās Prezidenta vārdos, kaut arī lielais vairums latviešu valodu nesaprot. Nolasot Latvijas tautas Saeimas 21. jūlija deklarāciju par Latvijas iestāšanos Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā, Prezidents šīs deklarācijas tekstu iesniedz Augstākās padomes prezidijam. Deklarācija rakstīta uz pergamenta un iesieta skaistos sarkanos ādas vākos, kas

izgreznoti ar zeltā iekaltu Padomju Savienības emblēmu. Deklarācijai pievienots „Valdības Vēstneša“ zelta numurs (26. jūlija numurs, kurā iespiesta Saeimas deklarācija par valsts varu un par iestāšanos Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā). Atkal piekrišanas saucieni un aplausi. Kad Prezidents savu runu beidzīs un sēdes vadītājs uzaicinājis Latvijas Saeimas delegāciju ieņemt vietas Augstākās padomes deputātu solos, Prezidenta runas tulkojumu krievu valodā nolasa sabiedrisko lietu ministrs P. Blauss.

Seko deputāta P. Plēsuma runa, ko krievu valodā pārtulko deputāts G. Iljins. Pēc sēdes pārtraukuma runā deputāte J. Paldiņa. Pirmo reizi vēsturē Augstākās padomes rīnātāju tribīnē parādās latvisks tērps. Runu pārtulko deputāts P. Dergačs. Kā pēdējie runā tieslietu ministrs J. Pabērzs un tautas labklājības ministrs J. Lācis. Viņu runas krievu valodā pārtulko deputāts L. Simanovičs un Latvijas telegrafa aģentūras direktors I. Kaģis. Arī šīs runas klausītāji uzņem ilgām ovācijām un arvienu no jauna skan „lai dzīvo“ saucieni Staļinam, Molotovam, Padomju valdībai, Sarkanajai armijai un Komunistiskajai partijai.

Tad runā Uzbekijas Padomju Sociālistiskās Republikas Augstākās padomes prezidija priekšsēdētājs Achun-Babajevs. Visu Padomju Savienības tautu vārdā viņš apsveic Latvijas tautu, kas atbrīvojusies no ienīstā kapitālistu režīma un vienprātīgi izteikusi vēlēšanos iestāties Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā. Achun-Babajevs iesniedz likumprojektu par Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas uzņemšanu Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā. Likumprojekts paredz PSRS Augstākās padomes locekļu vēlēšanas no Savienotās Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas un uzdod Augstākās padomes prezidijam noteikt šo vēlēšanu dienu.

Balsojot katrai Augstākās padomes palātai atsevišķi, likumu vienbalsīgi pieņem. Aplausu vētra un gaviļu saucieni sasniedz savus kalngalus. Vēsturiskais brīdis ir pienācis. Pulkstenis rāda 22.15. Latvijas delegācijas locekli apsveic viens otru, un viņus apsveic arī daudzu citu Padomju

republiku pārstāvji. Kā viens no pirmajiem Valsts un Ministru Prezidentu profesoru Dr. A. Kirchenšteinu apsveic Lietuvas Padomju Sociālistiskās Republikas Prezidents J. Paleckis, tāpat arī Igaunijas Padomju Sociālistiskās Republikas prezidents Vares-Barbarus. Pacilātā noskaņā Latvijas delegācija atstāj sēžu zāli.

Augstākās padomes nākošā sēde rit pēcpusdienā, kad ziņojumu sniegs Igaunijas valsts padomes ievēlētā delegācija.

Maskava, 6. VIII. (TASS). PSRS Augstākā padomei sanākot uz vakardienas sēdi, kurās dienas kārtībā bija Latvijas uzņemšana Padomju Savienībā, sēžu zāle, balkons un ložas bija pārpildītas. Pie prezidija galda — Savienības padomes priekšsēdētājs deputāts Andrejevs, Tautību padomes priekšsēdētājs deputāts Šverņiks, Savienības padomes priekšsēdētāja vietnieki deputāti Lisenko un Usmans-Jusupovs, Tautību padomes priekšsēdētāja vietnieki deputāti Aslanova un Kulagins. Ložas — Staļins, Molotovs, Vorosilovs, Kalmjans, Kaganovičs, Mikojans, Ždanovs, Čruščovs, Maļenkovs, Skirjatovs, Timošenko, Badajevs, Bulgāņins, Višinskis, Zemļāčka, Gorkins, Kuzņecovs, Tevosjans un citi PSRS Augstākās padomes prezidija locekļi un tautas komisāri.

Ar ilgi neapmirstošu ovāciju deputāti un viesi apsveica biedru Staļinu un viņa līdzcīnītājus — partijas un valdības vadītājus.

Sēdi vada Tautību padomes priekšsēdētājs deputāts Šverņiks. Kad zālē ieņāca Latvijas Saeimas pilnvarotās komisijas locekļi, deputāti un viesi pieceļas un sarīko viņiem ovāciju. Atskan suminoši saucieni par godu atbrīvotai latviešu tautai, par godu lielajai lielnieciskajai partijai, par godu Ļeņina-Staļina nacionālajai politikai.

Pēc Latvijas Saeimas pilnvarotās komisijas vadītāja prof. Dr. A. Kirchenšteina runas, šīs komisijas locekļi, uz deputāta Šverņikapriekšlikumu, ieņem vietas zāles vidū — blakus PSRS Augstākās padomes deputātiem. Augstākā padome pāriet pie Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas Saeimas pilnvarotās komisijas deklarācijas apspriešanas. Tribīnē kāpj šīs komisijas loceklis Plēsums, Latvijas komunistiskās partijas Liepājas komitejas sekretārs. Deputāti un viesi silti sumina aplausiem brālīgās tautas pārstāvi. Viņa

runu, ko tas saka mātes valodā, vairākkārt pārtrauc aplausi. Pēc viņa uzņāk tribīnē Latvijas Saeimas pilnvarotās komisijas locekļi Rūsis-Paldiņa. Jai nestu PSRS Augstākā padomei dedzīgu sveicienu no Latvijas Komunistiskās partijas, no Latvijas tautas Saeimas, Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas darba sieviešu un visas darba tautas vārdā. Brālīgi to sumina aplausiem deputāti un viesi. Pēc tam vārdu dod pilnvarotās komisijas loceklim Pabērzam. Ļoti silti deputāti un viesi uzņem Latvijas Saeimas pilnvarotās komisijas locekļa Jūlija Lāča uzstāšanos. Sarūgtinājums un naidis skan viņa balsī, kad viņš runā par varmācībām, kādām valdošā kļīke pakļāva latvju darba tautu, par Latvijas progresīvās inteliģences sūro likteni, kas kopā ar strādniekiem un zemniekiem cīnījās pret ekspluatatoriem.

Prezidējošais deputāts Šverņiks dod vārdu Uzbekijas Padomju Sociālistiskās Republikas prezidija priekšsēdētājam deputātam Achun-Babajevam, kas runā uzzbekiešu valodā. Kāds skaists simbols, kāda uzskatāma mūsu neapveramās valsts tautu nesaraujamās draudzības demonstrācija! No Vladivostokas līdz Lvovai un Prutas krastiem, no Kolas pussalas un Rīgas jūras līča līdz Pamiras kalnu virsotnēm stiepjas šīs visā vēsturē lielākās tautu draudzības neredzami, bet tēraudcietie pavedieni. Uzbekistanas pārstāvis atbalsta Padomju Savienības augstākā organa priekšā Baltijas valsts tautas lūgumu!

Deputāts Šverņiks liek balsošanā deputāta Achun-Babajeva nolasīto likuma projektu par Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas uzņemšanu Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā. Balsošanu izdara katra Augstākās padomes palāta atsevišķi.

„Biedri deputāti, paziņo priekšsēdētājs, „likums par Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas uzņemšanu Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā pieņemts PSRS Augstākā padomē vienbalsīgi.“ Šis paziņojums izraisa zālē ārkārtīgi iespaidīgu ovāciju. Deputāti un viesi dedzīgi apsveic lielās padomju tautu saimes jaunus locekļus. PSRS tautu valodās skan suminājumi par godu lielnieciskajai partijai, padomju valdībai, par godu lielajam Staļinam. Ar to Savienības padomes un Tautību padomes ceturtā kopsēde beidzas.

Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas Prezidenta prof. Dr. A. Kirchenšteina runa PSRS Augstākās padomes 5. augusta sēdē.

„Biedri Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstākās padomes deputāti! Visas Latvijas darba tautas vārdā atļaujiet man nodot liesmainus sveicienus jums, Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstākās padomes deputātiem, un caur jums visai lielajai padomju tautai, padomju valdībai, viņas galvam Vjačeslavam Mičailovičam Molotovam (aplausi) un visas pasaules darba tautas lielajam vadonim un skolotājam Josifam Visarionovičam Staļinam (ilgi aplausi un suminājumi).

Mēs esam šurpu nākuši, lai sirmā Kremļa mūros visas Latvijas tautas vārdā nodotu lielajai Padomju Savienībai brālīgus sveicienus, lai izteiktu mīlestības un draudzības jūtas, ko sajūtam pret Padomju Sociālistisko Republiku Savienību. Pagājušas tikai divas nedēļas kopš dienas, kad Latvijas valsts varas augstākais orgāns, viņas Saeima, neapņēma sajūsmā un līdz tam Latvijā vēl nepiedzīvotā vienprātība, pasludināja padomju varas nodibināšanu visā Latvijas teritorijā, pasludināja visu zemi par visas tautas īpašumu, t. i. par valsts īpašumu, kuru piešķir izmantot tikai tiem, kas paši apstrādās viņu savām rokām, pieņēma likumu par banku un lielo uzņēmumu nacionālizāciju un ar to lika pamatus jaunās Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas rūpniecībai. Šī gada 21. un 22. jūlijā tauta pavilka stripu uz visiem laikiem, uz neatgriežamiem laikiem zem mūžībā aizgājušās Latvijas darba tautas drūmās pagātnes, lai atdalītu laimīgo šodienu, kas sākas ar jaunu dzīvi un tagad mūsu vēsturē spoža uzplaukuma iespēju laikmetu, kas vieno visas mazās tautas darba tautas ģeniālā vadonā, mūsu skolotāja Josifa Visarionoviča Staļina vārdā. (Aplausi.)

Izbeigušās Latvijas darba tautas lielās ciešanas, kuru vēsture ir viens vienīgs drūms stāstījums par to, kā bagātnieki, kapitālisti, muižnieki, lielgruntnieki, baroni, angļu un franču bankieri un spekulanti izsūca tautas asinis, nežēlīgi apspieda tautu un visizsmalcinātākā veidā to ekspluatēja un verdzināja.

Jau no seniem laikiem Latvijas tauta cieta zem beztiesības un ekonomisko žņaugu jūga, kuru bija radījuši Latvijas kapitālisti, lielgruntnieki un Vakareuropas kalpi, kas ar uguni un ar zobenu centās uzturēt savu varu pār Latvijas tautu. Ne velti kāds tautas darbinieks rakstīja: „Mūsu vēsture ir drausmīgs, drūms šausmu stāsts, drūms stāsts par desmitiem tūkstošiem līdz nāvei pērtu, kaņo nogalinātu, no bada, aukstuma un maizes trūkuma kritušu, ar mēri mirušu, kā arī verdzībā pārdotu ļaužu“. Visi ievērojamākie chronoloģiskie dati tautas, šīs nelīelās, bet daudz cietašās tautas vēsturē ir bada, epidēmiju, kara gadu u. t. t. dati. Asinainiem līdzekļiem mūsu muižnieki izpostīja zemniecību, bet pašus zemniekus pārvērtē par „lostreiberiem“, par tautu bez zemes, par dreļļiem-veģiem, kuru pārdeva sevi tirgos kā lopus vai kā precis. Dzimtībušana Latvijā pastāvēja līdz pat 1864. gadam, pārdzīvojot krievu zemnieku dzimtībušanu par veseliem 3 gadiem. Latvijas darba ļaužu masu izmantošanā cara patvaldība nepalika iepakā Vakareuropas apspiedējiem. Nežēlīgi izrēķinājās ar Latvijas darba tautu, kas tik ļoti cienīja brīvību.

Latviešu tauta nekad nav samierinājusies ar verdzību. Ar sociālismu tā atbildēja apspiedējiem un izmantošanu nelīetībām. Savus vadītājus latvju tauta cildināja savās tautas dziesmās un nostādīja viņus kā mīļotus tautas vadonius. Viņa radīja tautas varoņu tēlu — Lāčplēsi, kurā iemiesoja visu savu naidu pret tautas apspiedējiem, savu dzimtenes un brīvības mīlestību, apņemšanos cīnīties līdz galam par tautas

atbrīvošanu un laimi. Savus kalngalus šī cīņa sasniedza 20. gadusimteni. 1905. g. ierakstīts Latvijas vēsturē, tās atbrīvošanas kustības vēsturē, proletariāts šķiru cīņas vēsturē, kā gads, kurā latvju tauta izcīnīja lielu, varonīgu kauju, roku rokā ar krievu strādniekiem un zemniekiem. Ļeņins 1910. gadā, toreiz vēl sociāldemokrātu laikrakstā „Čiņa“, jautāts par latviešu proletariātu, apzīmē to par vienu no pašām pirmajām revolucionāro strādnieku vienībām cīņā pret cara patvaldību un visiem vecās iekārtas spēkiem. Latviešu proletariāts neaizmirstamajos, vēsturiskajos gados neapmierinājās ar streikiem vien, bet tas — raksta Vladimirs Iljičs — gāja brunotās sacelšanās priekšgalā, kas veicināja kustības pacelšanos līdz augstākai pakāpei, tas ir, līdz sacelšanās pakāpei. Tas vairāk kā jebkurš cits aizrāva lielajā vēsturiskā revolucionārā cīņā līdzī lauksaimniecības proletariātu un lauku saimniekus. Ar sevišķām gandarījuma jūtām un dziļu pateicību vispasaules lielajam skolotājam Vladimiram Iljičam Ļeņinam es pieminu šos ievērojamus vārdus, jo pats es esmu 1905. gada revolucionārās kustības dalībnieks un esmu saistījis savu likteni ar revolucionārās strādniecības un zemniecības likteni.

Latviešu tauta, strādnieki, zemnieki, darba inteliģence gadusimteņiem ilgi pašāizliedzīgi un varonīgi cīnījās pret saviem un svešu zemju apspiedējiem. Šīs cīņas norūdīja latviešu tautu un sagatavoja to tai vēsturiskai uzvarai, kas noveda pie Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas pasludināšanas. Mūsu tauta līdz pat pēdējam laikam bija zaudējusi visas tiesības, tai nebija brīv izteikt savas domas, tā bija važās sakalta un par katru savu cīņas soli, par katru mēģinājumu izkaņot sev tiesības cilvēcīgai dzīvei un tiesības kļūt sava likteņa noteicējai tā samaksāja ar jaunām ciešanām un mokām, samaksāja ar tautas labāko dēlu un meitu ieslodzīšanu cietumā un katrogā, ar nežēlīgiem sodiem un vajāšanām no Latvijā valdošo plutokrātu, kapitālistu un muižnieku puses. Strādnieku šķirai Latvijā bija atņemtas arodnieciskās un šķiras organizācijas, viņas komunistiskā partija bija iedzīta dzīvē, drūmā pagridē. Latvijas proletariāts cieta no bezdarba, dzīvoja pusbadā, turpretim niecīga kapitālistu, bankjeru un lielo zemes īpašnieku saujina ar vecās valdības aizsardzību un atbalstu iedzīvojās uz darba ļaužu rēķina. Sakarā ar līdz šim Latvijā valdījušās vecās valdības rīcību sistemātiski samazinājās iedzīvotāju dabīgais pieaugums. Pēc statistiskām ziņām 1935. gadā vairākās Latvijas pilsētās dabīgā pieauguma vietā bija pat vērojama iedzīvotāju izmiršana. Mirstība pārsniedza dzimstību par 3,4 cilvēkiem, bet Rīgā pat par 4 cilvēkiem uz katrām 10.000 iedzīvotājiem. Vairāk kā 60% zemnieku saimniecību nozēlojami vilka savas dzīvības, jo zemniekiem trūka zemes vai tās pat nebija nemaz. Zemniecībai pat nebija darba roku un saimniecību inventāra. Tagad šim negodam pienācis gals. Latvijas darba zemnieki nikuļoja zem kapitālistu, lielgruntnieku un baronu jūga un bija padoti necienīgai izmantošanai.

Šī gada 21. jūlijā Latvijas tautas Saeima pieņēma likumu, ar kuru visu zemi pasludināja par tautas kopēju īpašumu, tas ir par valsts īpašumu, un piešķīra zemi mazzemniekiem un bezzemniekiem. Valsts zemes fonda zemes Latvijā līdz šim bija sadalītas tā, ka no saimniecību kopskaita, pāri par 270.000, apmēram 180.000 bija tādas, kurās apsaimniekojamās zemes bija maz vai tikpat kā nemaz. Tādu saimniecību bija pāri par 60%. Lielsaimnieku, tā saucamo pelēko baronu rokās bija apmēram divas trešdaļas visu darba un citu mājkustopu un gandrīz viss lauksaimniecības inventārs. Nabadzīgajiem un vidējiem zemniekiem nebija iespējams iegādāties un izmantot kaut cik pilnīgākus lauksaimniecības darba rīkus. Viņi bija spiesti savās saimniecībās lietot vecus darba rīkus un pat atstāt zemi neapstrādātu. Darba zemniecības smagie saimniekošanas apstākļi spieda simtus un tūkstošus no vi-

ņiem pamest savas saimniecības. Trūkuma spiesti, viņi devās gadijuma darbos vai strādāja pie lielsaimniekiem. Lielsaimnieki izmantoja kalpus, cik vien tas bija iespējams, nosita laukstrādnieku izpelni un pagarināja darba laiku pat līdz 16—18 stundām dienā. Neraugoties uz Latvijas lielajam mežu bagātībām, vecā valdība tos izmantoja bez kādas jēgas, kas ievērojami mazināja mežu platības un nodarīja latviešu tautai un Latvijas valstij milzīgus zaudējumus. Šādas postīšanas politikas rezultātā, kas sagrāva mežu saimniecību, darba zemniecība nonāca tādā stāvoklī, ka viņai nebija iespējams dabūt kokus saimniecības ēku celšanai un ka viņa pat nevarēja dabūt malku savu nabadzīgo dzīvokļu apkurināšanai.

Latvijas rūpniecība, kas iepriekš bija saņēmusi ievērojumu attīstību, ar imperiālistu un pašu māju izdaudzīnāto tā saucamo demokrātu saimniekošanu pēdējos gados bija nonākusi sevišķi grūtā stāvoklī un novesta līdz savas attīstības zemākai pakāpei. Vecās valdības ekonomiskās politikas nolūks bija mākslīgi uzcelta rūpniecība uz strādnieku darba algu un netaisnu nodokļu nastu rēķina, kas bija jānes visiem Latvijas iedzīvotājiem. To panāca tādā kārtā, ka plašās patērētāju masas bija spiestas iegādāties, piemēram, sviestu un citus lauksaimniecības ražojumus par mākslīgi saskrūvētām cenām. Latvijas bijušo, tā saucamo demokrātisko valdību pret tautas politiku mākslīgi atbalstīja kapitālistu un lielsaimnieku intereses. Eksportētie lauksaimniecības ražojumi maksāja ārzemēs mazāk kā Latvijas iekšējā tirgū.

Tā uz tautas rēķina iedzīvojās neliela saujina kapitālistu un spekulantu, kuru rokās atradās nevien saimnieciskā, bet arī politiskā vara. Tādā pašā mākslīgā ceļā, ar noziedzīgām metodēm un nelietderīgi, izlietoja valsts līdzekļus lielsaimniekiem, kuru vecā valdība atbalstīja. Tā saucamā demokrātiskā republika faktiski bija zaudējusi savu saimniecisko un politisko neatkarību, jo viņas vadība bija nozēlojama lēle imperiālistu kļīķes rokās. Bez tam Ulmaņa valdība gatavoja vēl vairāk nostiprināt Latvijas atkarību no imperiālistu plēsoņām un gatavoja mūsu tēvijai bēdīgu likteni. Vecā reakcionārā valdība ar savu provokatorisko politiku gatavoja Latviju cīņām pret Padomju Sociālistisko Republiku Savienību, tā visādā centās sagraut simpatijas un mīlestību, ko Latvijas tauta izjuta pret Padomju Savienību.

Bet tas neizdevās. Vēsturiskās saites, kas saista Latviju ar lielās Padomju Savienības tautām, ar kurām latvieši gadusimtiem kopā gājuši un cīnījušies par savu politisko un saimniecisko atsvabināšanu, par darba ļaužu varu pār kapitālu, ir stiprākas par visām provokācijām un negantībām, kuru nolūks bija sagraut Latvijas un Padomju Sociālistisko Republiku Savienības draudzīgās attiecības. Provokatori un kaņā kūdītāji, kas Latvijā bija pie varas, visiem spēkiem centās sagraut 1939. g. 5. oktobrī noslēgto Latvijas un Padomju Sociālistisko Republiku Savienības savstarpējās palīdzības līgumu. Viņi klusībā un slepenībā no Padomju Savienības veidoja militāru savienību pret Padomju Sociālistisko Republiku Savienību, gatavoja militāru uzbrukumu Padomju Savienībai. Arī šī provokācija tika atmāskota. Padomju Savienība, viņas valdība un partija ar biedru Staļinu priekšgalā ar savu gudro, tālredzīgo ārpolitiku iznīcināja šo ārzemju kapitālistu algotņu viltīgās machinācijas. Padomju valdības šī gada 16. jūnija nota kā bargs brīdinājums kaņā kūdītājiem un kā bargs atgādinājums par lielo atbildību Padomju Savienības tautas un Latvijas tautas priekšā visā Latvijā sagrāva tos, kas pūlējās vēsturisko notikumu gaitu virzīt pret Latvijas darba tautu un mazo valstu lielā un pārbaudītā drauga — Padomju Sociālistisko Republiku Savienības gribu un interesēm. Šī gada 21. jūnijā vecā valdība krita, tauta aicināja valdībā jaunus ļaudis. Šī gada 14. un 15. jūlijā Saeimas vēlēšanas izvērtās par spožu triumfu Latvijas darba tautas blokam, kas cīnījās par darba tautas lozungiem: par mieru,

par maizi, par darba tautas brīvību. Pirmo reizi Latvijas vēsturē vēlēšanās piedalījās gandrīz visa latviešu tauta. Saeimas vēlēšanās 1940. gada 14. un 15. jūlijā visos vēlēšanu iecirkņos un apakšiecirkņos Latvijā nodotās 1.170.649 balsis, no kurām par Latvijas darba tautas bloka kandidātu sarakstu № 1 — 1.151.731 balss vai 97,6% no visām vēlēšanās nodotām balsīm. Balsotāju skaits atsevišķos apgabalos bija vēl ievērojami lielāks.

Bloka spožā uzvara š. g. 14. un 15. jūlijā vēlēšanās pierādīja dziļo naidu pret neaizmirstamajās, vēsturiskajās 19. un 20. jūnija dienās nogāztiem Latvijas tautas apspiedējiem, pierādīja tautas dedzīgos centienus pilnīgi jaunā veidā organizēt valsts iekārtu saskaņā ar savām interesēm; tā pierādīja lielo draudzību iepretim Padomju Savienībai, kurās piemērs un varoņdarbi cīņā par sociālismu šīs dienās iedvesmoja un turpina iedvesmot visu Latvijas tautu.

Latvijas darba tautas bloks apvienojis visu tautu, kas vienbalsīgi izpaudusi savu augstāko gribu Saeimas lēmumos par Padomju Sociālistiskās Republikas proklamēšanu Latvijā, par griešanos pie Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstākās padomes ar lūgumu uzņemt Latviju Padomju Sociālistisko Republiku Savienības saimē, lēmumos par zemes nodošanu tautas īpašumā un par visu banku un lielo uzņēmumu nacionālizāciju.

Saeima vienprātīgi pasludināja Latviju par Padomju Republiku, jo visi Padomju Savienības vēstures piedziņojumi māca tautām, ka tikai padomju vara ir patiesi taisnīga vara, patiesa tautas vara, kamēr kapitālistisko valstu piedziņojumi liecina, ka kapitālistiskā iekārta, lai arī kādām demokrātiskām spalvām tā nedzītos, ir tikai necīgas saujinas izmantotāju vara pār darba tautas miljonu masām. Tā saukto demokrātisko valstu nozēlojamais liktenis visiem ir acu priekšā. Izšķirot jautājumu par valsts varas formu, Saeima šo jautājumu vienbalsīgi izšķīra tā, kā to vajadzēja izšķirt katram darba tautas cilvēkam. Saeima to izšķīra, nodibinot Latvijā padomju varu, un pasludināja Latvijas Republiku par Padomju Republiku.

Man kā Latvijas tautas Saeimas pilnvarotās delegācijas loceklim un Latvijas Republikas Valsts Prezidenta amata pagaidu izpildītājam un Ministru Prezidentam uzticēts lielais gods nodot Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstākajai padomei Latvijas tautas lūgumu uzņemt Latviju Padomju Savienības sastāvā. 21. jūlijā Latvijas tautas Saeima pieņēma deklarāciju par Latvijas iestāšanos Padomju Sociālistisko Republiku Savienības sastāvā. Atļaujiet man nolasīt šo vēsturisko deklarāciju:

„Ilgus gadus Latvijas tauta cieta zem ekspluatācijas jūga, pakļauta izlaupišanai un verdzībai, nolemta nabadzībai un izmiršanai. Latvijas strādnieki un darba inteliģence bija nolemti bezdarbam un bada nāvei, Latvijas zemnieki gandrīz visi cieta no zemes trūkuma, jo visu zemi, ar niecīgiem izņēmumiem, bija sagrābuši melnie un pelēkie baroni un citi lielle zemes īpašnieki.

Ar katru gadu Latviju arvien vairāk un vairāk putināja. Viņas saimniecība tika grauta. Viņas ražojošie spēki gāja bojā. Iedzīvotāju pieaugums aizvien mazinājās. Tautas ienākumi aizvien vairāk kritās. Tautas parādi aizvien vairāk pieauga, reizē ar to aizvien vairāk palielinājās Latvijai tik iznīcinošā ekonomiskā un politiskā atkarība no imperiālistiskiem plēsoņām, no ārzemju kapitālistiem un bankjeriem.

Ar savu tautai naidīgo politiku vecā plutokrātiskā valdība bija novedusi Latviju līdz bojāejai. Agrākās, pie varas bijušās reakcionārās kļīķes nodevīgās politikas dēļ Latvijai draudēja briesmas kļūt par imperiālistu laupījumu. Bijušo Latvijas valdītāju noziedzīgā kļīķe centās mākslīgiem līdzekļiem norobežot Latvijas tautu no Padomju Sociālistisko Republiku Savienības tautām, centās visādā kavēt mūsu un padomju tautu brālīgo tuvināšanos, mūsu draudzību un ciešo, nesaraunājamo savienību

ar mūsu lielo kaimiņu — neuzvaramo Padomju Sociālistisko Republiku Savienību. Vecā valdība izvairījās no 1939. gada 5. oktobrī noslēgtā Latvijas un Padomju Sociālistisko Republiku Savienības savstarpējās palīdzības līguma pildīšanas. Vecā valdība, ļaujot dot vārdu, pārkāpa šo līgumu, nodēvēdama mūsu zemi pretim karā un iznīcībai. Tautu draudzības vietā reakcionārā kliķe, kas agrāk valdīja mūsu zemē, visādi kurināja un provocēja nacionālo šķelšanos un neiecietīgu šovinismu.

Tagad, kad Latvijas tauta gāzusi veco režīmu, apspiestības un beztiesības režīmu, un stājusies uz plaša un gaiša jaunās dzīves, jaunas valsts un sabiedriskās celtniecības ceļa, ir situācija, vēsturiskā stunda, kad galīgi un uz visiem laikiem jānojauc visi žogi starp Latviju un Padomju Sociālistisko Republiku Savienību, kad likumīgā kārtā jānostiprina cieša, stabila Latvijas republikas savienība ar Padomju Sociālistisko Republiku Savienību.

Tagad sanākusē Latvijas tautas Saeima pārliecināta, ka tikai iestāšanās Padomju Sociālistisko Republiku Savienības sastāvā nodrošina mūsu valsts īstenu suverenitāti, mūsu rūpniecības, mūsu lauksaimniecības, mūsu nacionālās kultūras patiesu uzplaukumu, spožu un varenu Latvijas tautas materiālās un kultūrālās labklājības kāpinājumu, varenu mūsu mīļās dzimtenes attīstību un zeltānu.

Mūsu tautu ar brālīgajām Padomju Sociālistisko Republiku Savienības tautām saista ciešas saites, kas izveidojušās daudzajos revolucionārās cīņas gados pret carismu, pret kapitālistiem un muižniekiem, kuri apspieda krievu un Latvijas strādniekus un zemniekus. Ir pienācis brīdis šīs saites nostiprināt uz visiem laikiem. Latvijas tauta, iestājusies brālīgajā, lielajā sociālisma zemes laimīgo tautu saimē, izraisīs visus savus bagātīgos radošos spēkus. Vienīgi Padomju Sociālistisko Republiku Savienības sastāvā Latvijas tauta varēs sadziedēt brūces, ko viņai situācija ilgie verdzības gadi. Vienīgi ar savu lielā drauga — Padomju Savienības — palīdzību

un kā līdztiesīgs brālīgās Padomju republiku saimes loceklis, Latvijas tauta spēš pacelt savu saimniecību, attīstīt savu nacionālo kultūru, nodrošināt nacionālo vienlīdzību, nodrošināt mieru, maizi un Latvijas darba ļaužu patiesu brīvību. Pamatojoties uz vienbalsīgi izteikto Latvijas tautas gribu, Saeima nolemj lūgt Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstāko padomi uzņemt Latvijas Padomju Sociālistisko Republiku Padomju Savienības sastāvā kā savienotu republiku uz tiem pašiem noteikumiem, uz kādiem Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā ietelp Ukrainas Padomju Sociālistiskā Republika, Baltkrievijas un citas savienotās padomju sociālistiskās republikas.

Lai dzīvo Padomju Latvija!

Lai dzīvo lielā Padomju Sociālistisko Republiku Savienība! (Ilgi aplausi.)

Es lūdzu šo mūsu lūgumu ievērot. Latvijas tauta nešaubīgi tic, ka Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstākā padome šo lūgumu ievēros. Es atļaujos izteikt dziļu pārliecību, ka tā Latvijas tautu vienprātīgi uzņems Padomju Savienības tautu draudzīgajā vienprātīgajā saimē, ka tā Latvijas republiku uzņems Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā kā pilntiesīgu padomju republiku.

Lai dzīvo lielā Padomju Savienība, visas pasaules darba ļaužu tēvijā!

Lai dzīvo varonīgā strādnieku - zemnieku Sarkanā armija! (Aplausi.)

Lai dzīvo padomju valdība un tās galva — lielā Staļina labākais draugs Vjačeslavs Mičailovičs Molotovs! (Ilgi aplausi.)

Lai dzīvo mūsu vadonis un skolotājs, Latvijas un visas pasaules darba tautas vadonis Josifs Visarionovičs Staļins! (Ilgi aplausi un ovācijas.)

Latvijas darba tautas Saeimas deputāta-delegācijas locekļa J. Plēsuma runa.

Biedri Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstākās padomes deputāti! Atļausiet man kā delegācijas loceklim mūsu vēlētajū — Latvijas darba tautas — vārdā apsveikt Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstāko padomi caur viņu visas Padomju Savienības tautas.

Biedri! Piepildījušās Latvijas darba tautas daudzo gadu ilgas: gāzta kapitālistu-lielgruntnieku vara, nodibināta Padomju Latvija. Daudz cietušai Latvijas tautai pavērts ceļš uz laimīgu, brīvu, priecīgu dzīvi, tādū dzīvi, kādu Padomju Savienības tautas izkaņoja lielnieku partijas un tautu vadoņa biedra Staļina vadībā. Latvijas darba tauta no seniem laikiem saistīta ciešām draudzības saitēm ar krievu tautu, ar visām Padomju Savienības tautām. Latvijas strādnieki, zemnieki, darba inteliģence pašizliedzīgi cīnījās par padomju varu pilsoņu karā — lielajā sociālistiskā oktobra revolūcijā. Latviešu strēlnieki cīnījās varonīgās Sarkanās armijas pirmajās rindās. Latvijas strādnieki un zemnieki plecu pie pleca kopā ar saviem šķiras brāļiem — krievu strādniekiem un zemniekiem — Sarkanās armijas rindās cīnījās pret Krasnovu, pret Denikinu, pret baltpoļiem, pret ārzemju interventiem, pret visiem pārējiem darba ļaužu ienaidniekiem. Mums neizdevās tanī laikā nosargāt padomju varu Latvijā. Padomju Latviju noslicināja strādnieku, zemnieku un darba inteliģences asinīs. Bet pašu dārgāko — lielo sociālistisko oktobra revolūciju zemes lodes vienā sestajā daļā mēs nosargājām; tā ir dzīva liecība komunisma uzvarai visā pasaulē. Es personīgi atceros Vladimira Iljiča Staļina vārdus, ko viņš teica 9. latviešu strēlnieku pulka sapulcē pirms 22 gadiem šeit Kremlī, ka Sociālistiskās revolūcijas attīstībai Krievijā sekos padomju varas nodibināšanās Latvijā. Kā redzat, mūsu lielā skolotāja biedra Le-

ņina pravietiskie vārdi piepildījās. Mēs gājām Staļina norādīto ceļu, kas noveda mūs pie uzvaras. Šī uzvara nenāca viegli. 22 smagi cīņas gadi palikuši mums aiz muguras. Latvijas darba ļaudis gura zem smagā eksploataācijas jūga. Šausmīgos apstākļos atradās bezdarbnieki, kuŗu bija daudz, kaut oficiālā statistika to slēpa.

Zemniekiem, salīdzinot ar strādniekiem, nebija labāks stāvoklis. Trūcīgās zemnieku saimniecības, kuŗu skaits bija drusku mazāks par pusi no visa saimniecību skaita, pārvaldīja tikai 10% no visas zemes platības. Bet tanī pašā laikā bagātnieku saimniecības, kuŗu bija tikai 15% no visa saimniecību skaita, pārvaldīja 25% no visas zemes platības. Zemnieku žņaudza nodokļi. No darba zemniecības izsūca asinīs kulaki, spekulanti un dažādi augļotāji.

Grūti klājās arī darba inteliģencei. Latvijas darba inteliģences lielais vairums cieta trūkumu un, tāpat kā strādnieki un zemnieki, ilgojās pēc brīvības un cīnījās pret kapitālistisko režīmu. Daudz strādnieku un darba zemnieku asiņu lija nelietīgās kapitālistu kliķes valdības laikā. Man tāpat kā daudziem Latvijas darba ļaudīm pienācās ciest smagas represijas, 8 gadus un 9 mēnešus sēdot cietumā par nelegālu komunistisku darbību. Kad atminos, cik necilvēcīgi izturējās pret mums — polittieslodzītiem cietumā, negribot roka saņņaudzas dūrē.

Strādnieki un darba zemniecība, kas sastāda 3/4 no visiem Latvijas iedzīvotājiem, nedrīkstēja organizēt savu partiju. Strādnieku un darba zemnieku vārdā noziedzīgā kārtā uzstājās nodevēji un citi kapitālistiski aģenti-vilki, tērpušies avju drēbēs. Komunistiskā partija arī pagrīdē nepārtrauca savu darbību. Viņas darba vieta bija pagrabi, tālās nomales un biezie meži. Mēs pratām iegādāties un slepeni lasījām Marksa, Engelsa, Staļina un Staļina darbus, lasījām cietumā kominternu lēmumus, izmantojot katru brīvu brīdi. Neatļaidīgi, varonīgi Latvijas komunistiskā partija organizēja strādniekus un zemniekus revolūcijai. Ne-

Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas sveiciens Moldāvijas Padomju Sociālistiskai Republikai.

Ministru prezidenta vietas izpildītājs iekšlietu ministrs V. Lācis nosūtījis Moldāvijas Padomju Sociālistiskās Republikas tautas komisāru padomei šādu apsveikumu:

„Lielajā vēsturiskā dienā, kad Moldāvija līdz ar atkalpievienoto Besarabiju kā pilntiesīgs loceklis iekļaujas lielajā Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā un visas Moldāvijas tautas svin savus lielos brīvības svētkus, Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas valdība sūta brālīgus sveicienus Moldāvijas tautai un valdībai.“

smagās represijas, ne nepanesamie dzīves apstākļi nespēja salauzt Latvijas tautas brīvo garu. Zem komunistiskās internacionāles karoga mēs turpinājām cīņu. Neapslāpējama krūtīmums dega cerība par Marksa-Engelsa, Staļina-Staļina idejas galīgo uzvaru.

Tagad ir pienākusi stunda, kad Latvijas tauta lepnī svin uzvaru par kapitālistisko iekārtu. Saeima vienprātīgi pieņēma lēmumu izsludināt Latviju par Padomju Sociālistisko Republiku. Latvijas tautas Saeima vienbalsīgi nolēma lūgt Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstāko padomi uzņemt Latvijas Padomju Sociālistisko Republiku Padomju Savienībā. Kā

pilntiesīgs Saeimas delegācijas loceklis es visas Latvijas tautas vārdā lūdzu Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstāko padomi apmierināt Saeimas lūgumu un uzņemt Latviju par Padomju Sociālistisko Republiku Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā.

Lai dzīvo Padomju valdība un tās vadītājs biedrs Molotovs! (Aplausi.) Lai dzīvo slavenā Vis-savienības komunistiskā partija! (Aplausi.) Lai dzīvo mūsu lielais un mīļotais vadonis biedrs Staļins! (Aplausi.)

Latvijas darba tautas Saeimas deputātes-delegācijas locekles J. Paldiņas runa.

Biedri Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstākās padomes deputāti! Latvijas Komunistiskās partijas, Latvijas tautas Saeimas, Latvijas darba sievietes un visas Latvijas darba tautas vārdā apsveicu Padomju Sociālistisko Republiku Savienību Augstāko padomi.

22 gadus Latvijas darba tauta cieta zem Latvijas buržuazijas un ārzemju imperālistu smagā jūga. Šie plēsoņi 1919. gadā noslicināja asinīs jauno Latvijas Padomju Republiku. Kad Rīgu sagrāba kontrrevolūcijas spēki, kuŗos tiešu daļu nēma ārzemju interventi, tad vienā pašā Rīgā tika zvēriski mocīti un nonāvēti vairāk kā 3000 Latvijas strādniecības un zemniecības labāko pārstāvju. Visā Latvijā šo baltā terora upuru skaits bija daudz lielāks. No tā laika Latvijā valdīja muižnieku un kapitālistu nevaldāms terors un eksploataācija, asiņaina diktatūra, kuŗas priekšgalā atradās Latvijas darba tautas niknākais ienaidnieks, lielkapitālists, kulaks Ulmanis.

Biedri deputāti! Grūti vārdos izteikt to stāvokli, kādā šos 22 gadus atradās Latvijas strādnieki, zemnieki un darba inteliģence. Sevišķi grūts bija Latvijas darba sievietes stāvoklis. Smags darbs, niecīga darba alga, pilnīgs darba sievietes, mātes un bērna aizsardzības trūkums, faktiskā beztiesība, — lūk, kāds bija darba sievietes liktenis. Pavisam nekaunīgā kārtā sievietes tiesības tika kājām mītas. Ja sieviete prasīja cilvēcīgu dzīves apstākļus, tad kā atbilde bija nekātri priekšlikumi no darba devēju kapitālistu, muižnieku un kulaku puses, kas grūda daudzas sievietes uz slidenā izvīrtības ceļa. Tikai vienā ziņā sievietes bija vienlīdzīgas ar vīriešiem — tai ziņā, ka par piedalīšanos revolucionārā kustībā viņas tika mestas uz ilgiem gadiem cietumā, izturoties pret viņām ar tādu pat cietsirdību, kā pret vīriešiem, atraujot mātēm bērņus, kas tika atstāti badam un iznīcībai.

Valdot buržuazijai, Latvijas tauta arvien dziļāk un dziļāk grima kapitālistiskās eksploataācijas, nabadzības, posta un ciešanu bezdibēnī. Latvijas Komunistiskā partija, kuŗai Latvijā nekad, ne pirms 1934. gada, bet jo sevišķi pēc tā, nebija atļauta legāla darbība, visus šos gadus visgrūtākos tumšās reakcijas apstākļos turpināja nelegāli darboties, organizējama strādniekus un zemniekus cīņai ar kapitālismu, cīņai par savu saimniecisko un politisko atbrīvošanu. Partija audzināja Latvijas darba ļaužu masās mīlestību pret Padomju Sociālistisko Republiku Savienību, kur strādnieki un zemnieki Staļina un Staļina partijas vadībā ir ieguvuši spīdošas uzvaras sociālās celtniecības laukā. Par piederību vien pie Latvijas Komunistiskās partijas sodīja ar ilgiem gadiem cietuma. Man nenākas meklēt daudz pēc piemēriem. Esmu visu to, tāpat kā mani pārējie biedri, kuŗi veda Latvijas Komunistiskās partijas nelegālo darbu, izbaudījusi pati pie sevis. 1930. gadā par nelegālu darbību strādnieku un zemnieku masās tiku no politiskās pārvaldes

arestēta. Vairāk kā gadu atrados iepriekšējā izmeklēšanā. Tiesa mani notiesāja uz 5 gadiem spaidu darbos, pie kam līdz tiesai nosēdēto laiku sodā neieskaitīja. Pēc 6 ilgiem cietuma gadiem mani brīvībā neizlaida. Atradās likums, pēc kuŗa man bija jāturpina sēdēt cietumā, nosēdot cietumā vēl vairāk kā 2 1/2 gadus! Tā gandrīz 9 gadus es pavadīju cietumā. Grūti vārdos aprakstīt visas tās mocības, pazemojumus un spīdzināšanas, kādām mēs, polittieslodzīte, bijām pakļauti. 3 gadus nosēdēju vieninieku kamerā vēl sliktākos apstākļos nekā kopīgās kamerās. Bet, neskatoties ne uz kādām mocībām, ciešanām un visām buržuazijas spaidu šausmām un viņas rokas puīšu spīdzināšanām, mūsu sirdīs bija dzīva ticība, ka Komunistiskā partija uzvarēs, ka mums palīdzēs lielā Padomju tauta, ka mūs atceras tas, kuŗa vārds arvien bija mūsu sirdīs — biedrs Staļins. (Aplausi.)

Ilgie cietuma gadi, kuŗus man „uzdāvināja“ Latvijas buržuazija, tagad ir aiz muguras. Es tagad piedalos Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstākās padomes sēdē kā Latvijas tautas brīvi izvēlēta delegācijas locekle. Lūk, istā balva, ko esmu saņēmusi no Latvijas darba tautas! Biedri deputāti, jūs sapratīsiet, cik dziļi tas viss mani aizkustina un savīļo, cik laimīga esmu, un cik laimīga ir visa Latvijas darba tauta, beidzot iekarojusi sev brīvību un laimīgu dzīvi, pateicoties Padomju Savienības draudzībai un atbalstam. Tagad redz visa pasaule, kādus milzīgus panākumus ir sasniegušas Padomju tautas neuzvaramās lielnieku partijas, viņu lielā drauga biedra Staļina vadībā.

Latvijas darba tautai stāv priekšā uzdevums pastiprināt tempā iet uz priekšu pa Staļina-Staļina nosprausto ceļu. Pateicoties draudzībai ar lielo Padomju Savienību, Latvijas tauta ir pasargāta no kara posta un var dzīvot mierīgu dzīvi un mierīgos darba apstākļos. Latvijas darba ļaudis ir nokratījuši važas. Padomju Latvija iet strauji uz priekšu pa sociālistiskās celtniecības ceļu. Mēs, Latvijas tauta, pieļiksim visus spēkus, lai kopā ar visām Padomju Savienības tautām stiprinātu Padomju zemes aizsardzību un nodrošinātu komunistiskās sabiedrības uzcelšanu Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā.

Lūdzu, biedri deputāti, ievērot Latvijas tautas Saeimas lūgumu par Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas uzņemšanu Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā.

Lai dzīvo Padomju Sociālistisko Republiku Savienība! Lai dzīvo mūsu vadonis, draugs un skolotājs, lielais Staļins! (Aplausi.)

Tieslietu ministra un Saeimas deputāta-delegācijas locekļa J. Pabērza runa.

Biedri Augstākās padomes deputāti! Kā Latvijas tautas Saeimas delegāts un kā pārstāvis šinī Saeimā no Latgales darba tautas es nododu jums sirsniģāko un karstāko sveicienu. Latvijas darba tauta un it sevišķi Latgales zemnieki, kuŗi nospiedošā vairākumā ir bezzemnieki un mazzemnieki, Latgales strādnieki un darba inteliģence, kuŗus visādi vajāja un apspieda Latvijas liugruntnieki un kapitālisti, šodien ar vislielāko satraukumu vērs savus skatus uz lielo Padomju Savienību, uz Sarkano Maskavu. Viņi ar nepacietību gaida to vēsturisko Augstākās padomes lēmumu, kuŗš uz mūžīgiem laikiem izšķirs jaunās Padomju Latvijas likteni. Latvijas darba tauta līdz pēdējam laikam bija beztiesīga kā saimnieciskā, tā arī politiskā ziņā, jo buržuazija iznīcināja visas darba tautas tiesības. Latvijas labākie ļaudis bija ieslodzīti cietumos. Katrs progresīvas domas izpaudums tika nežēlīgi apspiests. Sabiedriskā dzīve bija izārdīta līdz pamatiem. Lai iedēdinātu naidu vienai tautībai pret otru, buržuaziskā valdība kultivēja zvērisku šovinismu, sējot nacionālo antagonismu, iznīcinot katru iespēju citu tautu brīvai nacionālai attīstībai.

Kā tiesu darbinieks es nevaru neteikt dažus vārdus par kauna pilno un pazemojošo stāvokli, kādā atradās tiesa un tiesas spriešana Latvijā. Buržuaziski-demokrātiskā 1922. gada konstitūcija deklarēja tiesību neatkarību, bet patiesībā šīs neatkarības nebija. Tiesa bija pārvērsta organā, kas viscaur bija atkarīgs no valdības un akli pildīja valdības organu direktīvas un norādījumus. Sevišķi kauna pilna bija tā saucamā „taisnās tiesas“ spriešana politiskās lietās, kuŗās pēc būtības neprasija apsūdzētā vainas ne tikai formālus, bet vispār nekādas pierādījumus. Pietika politiskās pārvaldes ziņojuma, lai apsūdzētā liktenis būtu negrozāmi izšķirts. Tika bargi vajāti nesvarīgi noziegumi, toties plaši tika atbalstīti noziedznieki no augstākām aprindām, kuŗi bieži vien palika nesodīti.

Latvijā vairākkārt sabiedrībā un bijušā Saeimā tika cīlās jautājums par zvērīnāto tiesu ieviešanu, tas ir, par tādas tiesas ieviešanu, kuŗā piedalītos sabiedrības pārstāvji vai tautas piesēdētāji. Bet Latvijas buržuazija nevarēja dot tautai neatkarīgu un taisnīgu tiesu, jo Latvijas buržuazijas rokās tiesa bija tikai tautas ekspluatācijas un apspiešanas ierocis. Īsti neatkarīgu, taisnīgu tautas tiesu Latvija ieraudzīs tikai tagad pēc Padomju varas nodibināšanas, pārveidojot mūsu tiesas uz jauniem — Staļina lielās konstitūcijas pamatiem.

Jau līdz 1914. gada kaŗam lielākā Latgales iedzīvotāju daļa, neatrodot līdzekļus eksistencei savā dzimtenē, meklēja darbu ārpus Latgales, pat ārpus Latvijas robežām Krievijā. Strādājot fabrikās kopā ar krievu strādniekiem, latgalietis dzīvoja ar krievu tautības iedzīvotājiem kā brālis ar brāli, kā pašā Lat-

galē, tā arī tanīs vietās, kur latgaliešiem nācās kopā strādāt ar biedriem krievu strādniekiem. Strādnieki no Latgales, ejot roku rokā ar Pēterpils un citu pilsētu strādniekiem, 1905. un turpmākos gados varonīgi un pašaieliedzīgi cīnījās pret carisko režīmu, pret kapitalistiem un muižniekiem, pret visiem darba tautas apspiedējiem. Latgales dēli, tāpat kā Vidzemes, Kurzemes un Zemgales latvieši, kaŗoja kopīgi ar drošsirdīgo krievu kaŗaspēku visās frontēs pirmajā imperiālistiskajā kaŗā. Viņi kā latviešu strēlnieku pulku dalībnieki kopā ar krievu kaŗavīriem un strādniekiem 1917. gadā stingri un drošsirdīgi cīnījās par kapitālistiskās iekārtas gāšanu bijušā Krievijā, cīnījās par Padomju varas kā tautas varas nodibināšanu. Viņi pilsoņu kaŗa laikā kaŗoja un mira cīņā ar daudzajiem Padomju tautas ienaidniekiem lielās zemes dienvidos un ziemeļos, austrumos un rietumos. Tamdēļ Latgales iedzīvotāji, tāpat kā visa Latvijas tauta, vienmēr izjuta un tagad izjūt pret lielo Padomju Sociālistisko Republiku Savienību simpatijas, dziļu draudzību un sirsniģu brālību.

Latgalē ir trūcīgākā tautas daļa, zināmā mērā iepakal palikusi pārējai Latvijai kā kultūrālā, tā arī ekonomiskā ziņā. Viņa, turklāt, no pārējām Latvijas daļām atšķiras ar dažām īpatnībām, zīmējoties uz valodu un ekonomisko struktūru. Latgalietim tika nodarītas netaisnības no agrākām buržuaziskām valdībām. Izdarot agrāro reformu 1921. un 1924. gadā, Latgales zemnieki, kā arī citi bezzemnieki un mazzemnieki bija apmānīti un palika bez zemes. Latgaliešu stāvoklis ar katru gadu pasliktinājās, sevšķi sakarā ar to, ka nodokļu un parādu nastas uz viņu mazienesīgām saimniecībām ar katru gadu neapurtami auga. Rezultāts bija tas, ka mazo saimniecību vairums tika pārdots publiskās izsolēs, bet šo saimnieku ģimenes, palikušas bez pajumtes un maizes kumos, gāja kā laukstrādnieki strādāt par niecīgu algu pie bārdžiem. Latgaliešus pārvērst laukstrādniekos budžiem palīdzēja arī 1937. gadā izdots civillikums, pēc kuŗa netika pielaista zemes sadalīšana zem 10 hektariem. Šādos gadījumos visa saimniecība palika vienas rokās — vecākā dēla, brāļa vai māsas rokās, bet visi pārējie mantinieki vai līdzpašnieki, saņēmuši par savu daļu niecīgus grašus, bija spiesti izvākties no savām dzimtajām mājām zem klajas debess.

Latgaliešu nacionālā attīstība visādiem līdzekļiem tika apspiesta. Latgaliešiem neatļāva savas skolas. Latgaliešu izloknsi skolēs apspieda. Iekļūšana vidusskolās un augstskolās Latgales jaunatnei bija ierobežota līdz neiespējamībai, bet tie neapdaudzie latgalieši, kas baudīja izglītību, gandrīz nemaz netika pielaisti pie līdzdalības valsts un pašvaldību aparātā tai laikā, kad Ulmaņa kalpi ieņēma pat 2 un vairākus amatus.

Tautas labklājības ministra un Saeimas deputāta-delegācijas locekļa Jūl. Lāča runa.

Biedri Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstākās padomes deputāti! Atļaujiet man atbrīvotās un jaunai dzīvei atdzimušās Latvijas vārdā nodot dedzīgu sveicienu jums, Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstākās padomes deputātiem un jūsu personās daudzskaitlīgo nāciju Padomju tautai.

Latvijā notikusi vislielākā revolūcija, kāda vien iespējama mūsu dienās, un tā noslēgusies ar Latvijas tautas lielo uzvaru. Šinī cīņā blakus Latvijas strādniekiem un darba zemniekiem stāvēja progresīvās Latvijas darba inteliģences daļa, it īpaši progresīvie rakstnieki, kas savos darbos parādīja kapitālistiskās pasaules lielo sociālo netaisnību visā kailumā. Par to viņi dārgi maksāja, sēdēdami cietumos vai arī bija spiesti dzīvot nožēlojamu dzīvi trimdā. Progresīvo rakstnieku darbus aizliedza vai konfiscēja. Rakstniekiem, lai nemirtu badā, ja viņi negribēja pārdot savu pārliecību kapitālistiem, nācās meklēt sev citu nodarbošanos, ieskaitot vienkārši fizisku nekvalificētu darbu. Man kā vienam no Latvijas rakstniekiem tas labi zināms

no manu literāro darbu likteņiem, it īpaši no mana romāna „Mūža meža maldi“, ko izkropļoja Ulmaņa cenzūra. Par sociāli politiskām tēmām vispār nebija iespējams rakstīt. Bet arī tas vēl bija par maz. Nedrīkstēja rakstīt pat par sarkano krāsu. Tāpat nedrīkstēja pieminēt tādas vārdus kā „pavasara pali“ — jo pat ledus iešana Ulmanim likās aizdomīga. Varēja rakstīt par mīlu, bet arī ne par kuŗu katru mīlu. Brīvības mīlestību, Padomju Savienības mīlestību, komūnisma mīlestību, uzskatīja par visbriesmīgāko noziegumu, un šīs mīlestības izteikšanu literatūrā bargi sodīja Ulmaņa cenzūra, kas plosījās kā negudra. Nevien nedrīkstēja zināt patiesību par Padomju Savienību. Rakstniekiem vajadzēja viltot vēsturi un „pierādīt“, ka Ulmaņa nākšana pie varas paredzēta vai pat priekš „grēku plūdiem“.

Visām šīm apspiešanām un netaisnībām tagad ir darīts gals. Latvijas darba tauta varonīgās strādnieku un zemnieku Sarkanās armijas aizsardzībā gāza ienīsto netaisnīgo Ulmaņa režīmu. Šis režīms, kas darba tautai nesa neizmērojamu postu, nekad vairs nenāks un nekad vairs nepacels savu rijīgo galvu;

to mums nodrošina Padomju varas nesalaužamais spēks. Tādēļ Latgales iedzīvotāji kopā ar visu Padomju Latvijas darba tautu karsti lūdz Augstāko padomi uz mūžīgiem laikiem Latvijas Padomju Republiku uzņemt Padomju Sociālistisko Republiku lielajā saimē. Latgalieši ir pārliecināti, ka pēc tam, kad Latvijas tautas Saeima nodibinājusī Padomju iekārtu un kad Padomju Latvija kļuvusi Padomju Sociālistisko Republiku Savienības pilntiesīgs loceklis, uz visiem laikiem tiks darīts gals visām tām apspiešanām un netaisnībām, kas tik smagi nospieda Latvijas darba ļaudis, sevišķi latgaliešus.

Par spīti visam tam, par spīti tam, ka labākie rakstnieki bija iedzīti pagrīdē, latviešu literatūra arī šajos grūtajos lietuvēna apstākļos joprojām dzīvoja un attīstījās, radot lieliskus daiļdarbu paraugus, kas audzināja tautu un norūdīja to cīņai ar brīvības ienaidniekiem. Literāriskie darbi palīdzēja tautai šai cīņā iet soli pa soli uz mērķi.

Vēl priekš 1905. gada revolūcijas dzejnieks Pumpurs uzrakstīja lielisku tautas epu „Lāčplēsis“, kuŗā apdziedāja tautas teiku varoni, kas cīņā pieveic lāci. Lielākais Latvijas dzejnieks Rainis apstrādāja šo tēmu dramā „Uguns un nakts“, ko tauta līdz šim laikam noskatās ar priecīgu satraukumu, jo Lāčplēsi viņa redz savu atbrīvotāju no svešu zemju un pašu māju apspiedējiem.

Rakstnieks Andrejs Upītis, tagadējais tautas Saeimas deputāts un mūsu pilnvarotās delegācijas loceklis, savos romānos un lūgās nepagurdams rādīja strādnieku un zemnieku cīņu par savu brīvību. Šo iemeslu dēļ Upīša vārdam pēdējos gados nebija iespējams parādīties drukā. Pat Alekseja Tolstoja romāna „Pēteris I“ tulkojumu biedrim Upītim vajadzēja parakstīt ar pseidonīmu, slēpjot savu Latvijas tautā slaveno literāro vārdu ar Kurmjā vārdu.

Kā Latvijas tautas labklājības ministrs es nevaru paiet garām arī dažām citām aktuālām parādībām, kas raksturo strādnieku, zemnieku un darba inteliģences stāvokli vispār. Šinī sakarībā gribu, kaut arī neapdaudz vārdos, pieskārties pilsoniskās Latvijas tā saucamai darba likumdošanai, kas pēc būtības nebija nekas cits, kā vienīgi darba tautas tiesību izsmiešana. Vislielāko darba ļaužu grupu — laukstrādniekus likums nemaz neaizsargāja. Uz viņiem neattiecas pat tie krogliģie likumi, kas bija izdoti pilsētu strādniekiem, piemēram, likums par darba laiku, likums par atvaļinājumiem, likums par slimo kasēm. Medicīniskās palīdzības nepieciešamību laukstrādniekiem noteica pagasta valde, bet pagasta valdēs sēdēja budži. Parasti slimais zemnieks vai viņa tuvinieki tik ilgi staigāja uz pagasta valdi, kamēr slimais vai nu izveselojās pats vai arī nomira.

Latvijā turējās pie principa: lētu degvīnu, dārgas grāmatas. Pēc šī principa valdība centās izspiest no tautas līdzekļus savai saimniekošanai un reizē ar to iznīcināt

katru brīvāku domu. Ulmaņa valdība sevišķi centās celt baznīcas uz skolu un citu izglītības iestāžu rēķina. Strādniekiem, kas bija cietuši darbā, nācās izbaudīt visbrēcāko netaisnību. Ja strādnieku sakropļoja uzņēmēja uzstādāmo drošības līdzekļu trūkuma dēļ, tad vainu par to uzkrāva nevis uzņēmējam, bet strādniekam, un liedza viņam jebkuŗu pensiju. Tani pašā laikā augstākie ierēdņi saņēma pensijas, kas simtkārtīgi pārsniedza strādnieka-darba invalida pensiju. Tā bijušais valsts prezidents kungs Kviesis saņēma pensiju 15.000 latos gadā, neskaitot 24.000 latos direktora algas akciju sabiedrībās. Bet veca, darba spējas zaudējuša strādnieka uzturešanai nabagu mājā atmēta tikai pa 10 latiem mēnesī.

Visa šī tautas apsmiešana tikai norūdīja brīvības cīnītāju kaujas sparū. Vecā plutokrātiskā valdība krita. Tā bija kapitālistu un liugruntnieku valdība. Latvija kļuva Padomju zeme. Latvijas darba tauta gavilē, zinādama, ka tā ieguvusi tādu pat brīvību, kādu jau vairāk kā 20 gadus bauda Padomju Savienības tautas. Tagad mūsu zemē uz visiem laikiem iznīcināta iespēja cilvēkam ekspluatēt cilvēku. Tagad katrs darba cilvēks drošs par savu rītdienu, redzot, ka virs viņa galvas mirdz un nekad neapstumšosies Staļina konstitūcijas gaišā saule, kas garantē cilvēkam tiesību uz darbu, atpūtu, izglītību un materiālo nodrošinātību vecuma dienās; kas garantē vienlīdzīgas ērtības visām tautām, milzīgu materiālu un garīgu uzplaukumu un attīstību mūsu zemē, varenu mūsu zemes nacionālās kultūras uzplaukumu. Milzīgais garīgais spēks, kas list latvju tautas dvēselē, nav iznīcis — to nevarēja noņņaut ilģie apspiestības gadi. Tagad ar nepieredzētu spēku attīstīsies tautas varenās gara spējas, tautas talanti, radot savu jauno kultūru — nacionālu pēc formas, sociālistisku pēc saturā.

Biedri deputāti! Mēs ticam, ka pēc maza brīža lielais sociālistiskais parlaments, istais Padomju tautas gribas paudējs, pieņems mūs savā saimē, laimīgo, ziedošo, lielo sociālistisko republiku saimē. Kad Latvijas Saeimas pilnvarotā delegācija atstāja Latvijas zemi, lai šeit sirmajā Kremli iesniegtu Augstākai padomei viņas lūgumu par Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas uzņemšanu Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā, — mūs pavadīja tūkstoši un desmiti tūkstoši darba ļaužu, kas uzdeva mums, pilnvarotās delegācijas locekļiem, visas Latvijas tautas vārdā nodot sirsniģu brāļa sveicienu Padomju Savienības tautām, Padomju valdībai un tās galvam Vjačeslavam Michailovičam Molotovam (aplauši), Komūnistu partijai (aplauši) un Padomju Sociālistisko Republiku Savienības tautu un visas pasaules darba ļaužu vadonim lielajam Staļinam. (Ilģstoši aplauši). LTA

PSRS Augstākās padomes deputāta Achun-Babājeva runa.

„Biedri PSRS Augstākās padomes deputāti! Mēs noklausījāties Latvijas Saeimas pilnvarotās komisijas deklarāciju un pilnvarotās komisijas locekļu uzstāšanos. Mums tagad jāizšķir vēsturiskais jautājums par Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas ieiēšanu lielajā Padomju Savienībā. Latvijas Saeima, izpildot visas latvju darba tautas gribu un vēlēšanos, pieņēmusi deklarāciju par padomju varas pasludināšanu visā Latvijas teritorijā. Latvijas tauta lūdz pievienot Latviju Padomju Savienībai. Lielā sociālistiskā Oktobra revolūcija, kas atsavinājusī Krievijas tautas no kapitālistiskās verdzības, atbrīvoja arī Latvijas tautu. Bet ne ilgi Latvijas tautai bija lemts baudīt sociālistiskās revolūcijas augļus. Latvija varu no jauna sagrāba kapitālisti un muižnieki. Pagājušā gadā noslēgto līgumu starp Padomju Savienību un Latviju bijusē Latvijas valdība nepildīja, kaut gan Padomju Savienība savas saistības izpildīja punktuāli. Latvijas valdošā buržuaziski-muižnieciskā kļiģe centās ievilkt kaŗā Latvijas un citu Baltijas valstu tautas. Mūsu valdības gudrā staļiniskā ārpolitika izjauca šos plānus.

Latvijas buržuaziski-muižnieciskā valdība krāpa strādniekus, zemniekus un inteliģenci, apmeloja mūsu valsti, sēja naidu

pret Padomju Savienību — visas pasaules darba ļaužu tēviju. Bet nevar piekrāpt tautu. Patiesība vienmēr ģis savu. Mums Uzbekistanā ir paruna: „Lai arī kā tu mēģinātu aizsegt sauli ar lakatiņu, tu viņu neaizsegsi, jo saule pastāv neatkarīgi no tava lakatiņa.“ Tāpat, kā sauli nevar aizsegt ar lakatu, tā arī patiesību par mūsu sociālistisma valsti, par topošās komunistiskās sabiedrības zemi neaizsegt ne ar kādu krāpšanu. Patiesība par sociālistisma triumfu mūsu zemē, par pasaules lielāko ģeniju, kas ved to uz priekšu, — biedru Staļinu — lauž sev ceļu, neskatoties ne uz kādiem šķēršļiem. (Vētraini aplauši.)

Latvijas darba tauta uz visiem laikiem darījusi galu tās ienīstajam reakcionāram režīmam. Latvijas tauta darījusi galu vecās buržuaziskās valdības postošai laupīšanas politikai, kas noveda valsti saimnieciskā un politiskā atkarībā no ārzemju kapitālistiem un atņēma darba tautai visas cilvēcīgās tiesības. Latvijas darba tauta padzinusi tās ienīsto valdību un pieņēmusi savu likteņa izšķiršanu pati savās rokās. Latvijas tauta radījusi jaunu valsti iekārtu, nodibinājusī savā zemē padomju varu, kas vienīgā ir īsta tautas vara.

Mūsu lielajā valsti padomju vara uz visiem laikiem iznīcinājusī iekārtu, kur cil-

vēks ekspluatēja cilvēku. Visiem Padomju Savienības pilsoņiem saskaņā ar Staļina konstitūciju nodrošinātas tiesības uz darbu, tiesības uz atpūtu, tiesības uz izglītību, tiesības uz materiālu nodrošināšanu vecumā. Padomju Savienības tautas lielinieku partijas un mīlotā vadona biedra Staļina vadībā, nostiprinot savstarpējo draudzību, visīsākā laika sprīdī guvušas nepieredzētus panākumus. PSRS kļuvusi par varenu industriālu valsti.

Kolchozu iekārta uzvarējusi. Strādnieka, kolchozieša, inteliģenta darbs kļuvis priekā pilns, bet dzīve kļuvusi pilnānīga. Padomju vara un lielinieku partija pacēlušas nepieredzētā augstumā mūsu daudz nacionālās tautas kultūru. Šai laikā uzplaukušas mūsu savienotās republikas. Spilgts šī uzplaukuma piemērs ir Uzbekistana. Padomju Uzbekistanas tautas līdz Oktobra revolūcijai atradās zem cariskās patvaldības un vietējās buržuāzijas un baļu divkāršās apspiestības sloga. Uzbekiešu tautu līdz revolūcijai apspieda tāpat, kā apspieda Latvijas, Lietuvas un Igaunijas tautas nesēnā pagātnē. Uzbekistanas darba ļaudis, kad tie 1917. gadā lielās Oktobra revolūcijas rezultātā bija atsvabinājušies no koloniālās verdzības, labprātīgi iekļāvās lielajā Padomju Savienības tautu saimē. Uzbekistana ar lielās krievu tautas brālīgo palīdzību partijas, valdības un biedra Staļina personīgā vadībā (ilgi aplausi) pārvērtusies par augsti attīstītu, ziedošu republiku. Mūsu republikā nebija rūpniecības, — tagad tā radīta. Vairāk kā 99% visu zemnieku saimniecību apvienoti kolchozos, — zemnieki dzīvo kultūrā, pārtikušu dzīvi. Strauji attīstās pēc formas nacionālā un pēc saturā sociālistiskā kultūra. Mūsu republikā radīti tūkstoši jaunu skolu, slimnicu, klubu, bibliotēku, teātru. Uzbekistana, būdama par Padomju Savienības galveno kokvilnas bazi, tagad dod vairāk kā 60% visas Savienībā ražotās neapstrādātās kokvilnas, pateicoties tam, ka kokvilnas raža, salīdzinot ar pirmskara laiku, pacelta vairākkārtīgi. Uzbekistana bagāta ar zīdu un karakulu, kuŗu produkcija sasniedz vairāk kā pusi kopprodukcijas visā Padomju Savienībā.

Baltijas sociālistisko padomju republiku iekāršana Padomju Savienībā, atver viņu priekšā tikpat spožas izredzes uz vispusīgu rūpniecības un lauksaimniecības uzplaukumu, uz nacionālās kultūras brīvu nacionālu attīstību un celšanu. Jauno Baltijas Sociālistisko Padomju Republiku un viņu atbrīvoto tautu priekšā stāv vissvarīgākais uzdevums: panākt tuvākā laikā vispusīgu rūpniecības, lauksaimniecības un nacionālās kultūras uzplaukumu.

Biedri deputāti! Padomju Sociālistisko Republiku Savienības valdība uzdevusi man iesniegt PSRS Augstākās padomes sesijas izskatīšanai šādu likuma projektu par Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas uzņemšanu Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā:

„Noklausījusies Latvijas Saeimas pilnvarotās komisijas deklarāciju, Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstākā padome nolemj:

1) Izpildīt Latvijas Saeimas lūgumu un uzņemt Latvijas Padomju Sociālistisko Republiku Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā kā līdztiesīgu savienotu padomju sociālistisko republiku. (Ilgi aplausi.)

2) Sarīkot saskaņā ar PSRS konstitūcijas (pamatlikuma) 34. un 35. pantiem Savienotā Latvijas Padomju Sociālistiskā Republikā deputātu vēlēšanas PSRS Augstākai padomei.

3) Uzdot PSRS Augstākās padomes prezidijam noteikt vēlēšanu dienu“.

Mēs esam pārliecināti, ka Latvijas tauta zem Staļina konstitūcijas karoga gūs spožus panākumus sociālistiskā celtniecībā. Šo panākumu ķīla ir lielās Padomju Savienības tautu brālīgo palīdzība un Vissavienības Komunistiskās (lielinieku) partijas centrālās komitejas, padomju valdības un personīgi biedra Staļina vadība un palīdzība. (Vētraiņi aplausi, kas izvērsās par ovāciju. Visi pieceļas.)

Biedri deputāti! Lielās Padomju Valsts darba ļaudis dzīvo vienotā brālīgā saimē, viņi glabā tautu draudzību kā acuraugu. Šinī saimē šodien iestājas Latvijas tauta. Es nešaubos par to, ka PSR Savienības Augstākās padomes sesija izpildīs Latvijas Saeimas pilnvarotās komisijas un latvju tautas lūgumu un uzņems Latvijas Padomju Sociālistisko Republiku lielās Padomju Savienības līdztiesīgo locekļuskaitā. (Ilgi aplausi.)

Lai dzīvo Padomju Latvijas atbrīvotā tauta! (Vētraiņi aplausi.)
Lai dzīvo lielā Padomju Savienība un tāstautunesaraujamā draudzība! (Vētraiņi aplausi.)
Lai dzīvo Savienības valdība un tās galva biedrs Molotovs! (Vētraiņi, ilgi aplausi.)
Visi pieceļas.)
Lai dzīvo Ļeņina-Staļina partija un visas darba cilvēces lielais vadonis biedrs Staļins! (Vētraiņi, ilgi aplausi.)
Saucieni „urrā“. Visi pieceļas. Ovācija par godu biedram Staļinam. Saucieni no zāles: „Lai dzīvo mūsu skolotājs un vadonis biedrs Staļins! Urrā, biedri!“ (Vētraiņi aplausi.)

Ministru kabinets 1940. gada 5. augustā ir apstiprinājis šādu finansu ministra rīkojumu:
Valsts kancelejas direktora v. i. V. Staļāzs.

Rīkojums visām kredītiestādēm.

Pamatojoties uz Ministru kabineta lēmumu par banku un lielo rūpniecības uzņēmumu nacionālizāciju Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas teritorijā („Vald. Vēstn.“ 1940. g. 168. num.), ar šo noliedz visu kredītiestādēm, to starpā arī krājaizdevu sabiedrībām, sākot ar šā rīkojuma izsludināšanas dienu, izdarīt jebkāda veida operācijas ar vērtspapīriem, kā akcijām, pajām, hipotekāriskām obligācijām, valsts aizņēmumu obligācijām un kredītzīmēm, valsts un privāto ilgtermiņa kredītiestāžu ķīlu zīmēm un citiem vērtspapīriem.

Šis rīkojums stājas spēkā izsludināšanas dienā.

Rīgā, 1940. g. 5. augustā.

Finansu ministrs K. Karlsons.

Valsts saimn. depart. direktors V. Bastjānis.

Šodien lielā manifestācija.

Rīgas darba tautas manifestācija, atzīmējot Padomju Latvijas uzņemšanu Padomju Sociālistisko Republiku saimē, notiek šodien plkst. 18. Fabrikām saistīties ar to partijas rajonu, kuŗa teritorijā tās atrodas, un saņemt no rajona komitejas rīkojumus par sapulcēšanās vietu un laiku. Tāpat jārikojas arod biedrībām un kaŗaspēka daļām.

Visi nami manifestācijas dienā jāgrezno Padomju Savienības karogiem. Tāpat jādekorē veikalus skatlogi, drapējumiem izmantojot sarkano krāsu.

Finansu ministra 404. rīkojums par valsts komisāra iecelšanu Dubultu fabrikas bij. „Berlins un Šalīts“ akciju sabiedrībai.

Pamatojoties uz likumu par banku un lielo rūpniecības uzņēmumu nacionālizāciju Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas teritorijā („Vald. Vēstn.“ 1940. g. 168. num.), iecēju Kārli Zui ma č u par valsts komisāru Dubultu fabrikas bij. „Berlins un Šalīts“ akciju sabiedrībai, Dubultos, Slokas ielā 49 (nac. uzņ. sar. 116. num.), skaitot ar š. g. 3. augustu.

Rīgā, 1940. g. 5. augustā.

Finansu ministrs K. Karlsons.

Finansu ministra 405. rīkojums.

Pamatojoties uz likumu par banku un lielo rūpniecības uzņēmumu nacionālizāciju Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas teritorijā („Vald. Vēstn.“ 1940. g. 168. num.), iecēju skaitot ar š. g. 3. augustu turpmāk minēto uzņēmumu rūpniecības pasākumiem sekojošus valsts komisārus:

1. „Modern“ Z. un B. Gurovičs“, kartonāžu darbnīca, Rīgā, Valmieras ielā 8, atkl. sab., atbild. biedri Zāmuēlis Gurovičs un Boruchs Gurovičs (nac. uzņ. sar. 374. num.) — Rubenis Cimkins;

2. „Zeligs Kāns“, kartonāžu rūpniecība, Rīgā, Ģertrūdes ielā 95, ip. Zeligs Kāns (nac. uzņ. sar. 240. num.) — Rubenis Cimkins;

3. „O. Kiršteins“, papīrmašīnu un kartonāžu fabrika un tipografija, Rīgā, Strūgu ielā 1-a, ip. Otto Kiršteins (nac. uzņ. sar. 683. num.) — Antons Stepanko;

4. „Latvijas papīru pārstrādāšanas rūpniecība Sigrīda Leijs“ papīru pārstrādāšanas fabrika, Rīgā, Hospitāļu ielā 5, ip. Sigrīda Leijs [Igaunijas pavalstn.] (nac. uzņ. sar. 303. num.) — Dveire Risins;

5. Papīru tirdzniecības un rūpniecības akciju sabiedrība „M. Bērman“ (nac. uzņ. sar. 62. num.) — Marks Bruks.

Reizē ar to atbrīvoju no valsts komisāra pienākumiem visos iepriekš minētos uzņēmumos Frici Andersonu.

Rīgā, 1940. g. 5. augustā.

Finansu ministrs K. Karlsons.

Finansu ministra 406. rīkojums.

Pamatojoties uz likuma par saimniecisko uzņēmumu ārkārtējo uzraudzību („Vald. Vēstn.“ 1939. g. 271. num. un 1940. g. 162. num.) 1. un 4. pantiem, iecēju, skaitot ar š. g. 5. augustu, turpmāk minētiem uzņēmumiem šādus pilnvarniekus:

1. Kuģniecības firma „Brāļi Sebergs un biedri“, Rīgā, Pils ielā 23, ipašn. Fridrihs Žiglevičs, — Arturs Skulte.

2. Tvaikoņu „Rauna“ un „Turaida“ koprēdereja, Rīgā, Pils ielā 23, — Arturs Skulte.

3. Tvaikoņu „Krimulda“ un „Sīguldā“ koprēdereja, Rīgā, Pils ielā 23, — Arturs Skulte.

4. Kuģniecības firma „P. Dannebergs“, Rīgā, Zigr. Meierovica bulvārī 14, 6. dz., ipašn. Paulis Dannebergs, — Arturs Skulte.

5. Tvaikoņu „Miervaldis“, Tālivāldis“ koprēdereja, ipašn. D. Tomsons un biedri, — Erichs Tomsons.

6. Tvaikoņu „Katvaldis“ koprēdereja, ipašn. J. Kārklis un biedri, — Erichs Tomsons;

7. Tvaikoņu „Rāma va“ koprēdereja, ipašn. A. Kārklis un biedri, — Erichs Tomsons;

8. Tvaikoņu „Elizabete“ rēdereja, ipašn. E. Katkevičs, — Erichs Tomsons;

9. Tvaikoņu „Vienība“ koprēdereja, Rīgā, Skolas ielā 34, — Erichs Tomsons;

10. Tvaikoņu „Astra“, „Ausma“, „Aretusa“, „Gaida“, „Ilga“ ipašn. A. Bērziņš, E. Bērziņš un biedri, Rīgā, Doma laukumā 5—1a, — Pēteris Biezaiss;

11. Kuģniecības akciju sabiedrība „Kaija“, Rīgā, Daugavas krastā, iepretim L. Jaunielai uz zemes gabala gr. 7, daļa № 200, — Pēteris Biezaiss;

12. Tvaikoņu „Skauts“, „Sports“ koprēdereja ipašnieki M. Zanbergs un biedri, — Pēteris Biezaiss;

13. Tvaikoņa „Vizma“ koprēdereja, ipašn. A. Frīdenbergs un biedri, — Arvīds Traviņš;

14. Tvaikoņa „Rīga“ rēdereja, ipašn. A. Valdmānis, — Arvīds Traviņš;

15. Tvaikoņa „Vulkan“ rēdereja, ipašn. J. Sausiņš, — Arvīds Traviņš;

16. Tvaikoņa „Dzintarkrasts“ koprēdereja, ipašn. P. Ģingūls un biedri, — Arvīds Traviņš;

17. „Kurzemes kuģniecības akciju sabiedrība“, Jelgavā, Čakstes bulvārī 15, — Arvīds Traviņš;

18. F. Grauds, Rīgā, Valdemāra ielā 7, — Ādolfs Celtnānis;

19. E. Grauds, Rīgā, Valdemāra ielā 7, — Ādolfs Celtnānis;

20. Kuģniec. sab. „Austra“, Rīgā, Valdemāra ielā 17, — Ādolfs Straupmanis;

21. Tvaikoņu „Kalpakš“, „Kangars“, „Kaup“, „Kriivs“ koprēdereja, M. Kalniņš un biedri, Rīgā, Valdemāra ielā 17, — Ādolfs Straupmanis;

22. Tvaikoņa „Andrējs Kalniņš“ koprēdereja, ipašn. M. Kalniņš un biedri, Rīgā, Jaunielā 25, — Ādolfs Straupmanis;

23. Motorkuģa „Bru“ ipašn. V. Kalniņš, — Ādolfs Straupmanis;

24. Tvaikoņu „Abgara“, „Tautmīla“, „Ārija“, „Gundega“, „Valdona“, „Ciltvaira“ koprēdereja ipašn. I. Zalcmanis un biedri, — Arnolds Miška;

25. Tvaikoņa „Regent“ rēdereja, ipašn. I. Freimanis, — Arnolds Miška;

26. Tvaikoņa „Amata“ ipašn. Holandes pavalstnieks I. Minihofs, — Arnolds Miška.

Rīgā, 1940. g. 5. augustā.

Finansu ministrs K. Karlsons.

Finansu ministra 407. rīkojums.

Pamatojoties uz likumu par banku un lielo rūpniecības uzņēmumu nacionālizāciju Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas teritorijā („Vald. Vēstn.“ 1940. g. 168. num.), iecēju, skaitot ar š. g. 5. augustu, turpmāk minēto uzņēmumu rūpniecības pasākumiem šādus valsts komisārus:

1. „Lefa“ J. un Z. Sapugo un M. Šomers“, Rīgā, Mūrnieku ielā 7, emaljētu preču fabrika, atkl. sabiedr. pers. atb. biedri: Jēkabs Sapugo, Zalamans (Zamuēls) Sapugo, Meilachs Šomers (nac. uzņ. sar. 309. num.) — inž. Jonas Levits;

2. „H. J. Secens“, Rīgā, Matisa ielā 65, skārda izstrādājumu fabrika, ip. Haimis Jazeps (Jozep) Secens (Setcen) (nac. uzņ. sar. 494. num.) — Kārlis Zaķis;

3. „Rīgas nažu fabrika „Specialists“ K. Salmiņš un biedri“, Rīgā, Aug. Deglava ielā 60, dažāda veida nažu un dakšiņu fabrika, atkl. sabiedrības pers. atb. biedri: Kārlis Salmiņš, Kārlīne Salmiņš (nac. uzņ. sar. 484. num.) — Kārlis Zaķis;

Rīgā, 1940. g. 5. augustā.

Finansu ministrs K. Karlsons.

Valdības rīkojumi un pavēles.

Ministru kabineta lēmums.

Rīgā, 1940. g. 5. augustā.

1. Latvijas Hipoteku banka apvienojama ar Rīgas Pilsētas diskonta banku. Apvienotā banka nosauicama par „Komunālo banku“, un tai pievienojamas Rīgas-Jūrmalas Pilsētas banka, Rīgas Hipoteku biedrība, Rīgas Privatā ķīlu zīmju kredītbiedrība, dib. 1864. g., un visas pilsētu pašvaldību krājiskas.

2. Komunālā banka pārņem visu tajā ietilpstošo banku, biedrību un krājkasu aktīvus un pasīvus un turpina to darbību savā vārdā saskaņā ar šo banku, biedrību un krājkasu statūtiem, pastāvošiem likumiem un rīkojumiem līdz Komunālās bankas statutu izdošanai.

3. Komunālā bankā ietilpstošo banku, biedrību un krājkasu valdes un revīzijas komisijas atsvabinātas no amata.

Šis lēmums stājas spēkā izsludināšanas dienā.

Ministru Prezidenta v. iekšlietu ministrs V. Lācis.

Tek. num.	Darbu apraksts	Akorda cenas Ls
3.	Uzcelt stāvbūves ēkas konstrukciju	m 0,40
4.	Ieplankot sienas no 3" plankām, tās ieskaldot un iebūvējot izmijas, ailas	m ² 0,65
5.	Ieplankot stāvbūves režģi ar 2 kārtām 3" planku	m ² 1,10
6.	Apšūt sienu ar 1" skaldītiem dēļiem, apmešanai	m ² 0,25
7.	Nobrivēt planku sienu ar pakulām no vienas puses	m ² 0,40
8.	Nobrivēt apkoku ar pakulām	m 0,15
9.	Pagatavot un uzstādīt parastu jumta konstrukciju	m 0,35
10.	Pagatavot un uzstādīt (trapeces vai trijstūra) kopnes griestu piekāšanai u. tml.	m 0,85
11.	Aplatot jumtu, latu atstarpes 25 cm.	m ² 0,20
12.	Apšūt spāres ar 1" dēļiem cieši	m ² 0,35
13.	Uznest un nolikt vietā koka sijas (koka sienās iesienot galus)	m 0,40
14.	Nolikt gulšņus pēc līmeņa	m 0,20
15.	Paotēt sijas galu ar karbolineju un aptīt ar papi	gab. 0,15
16.	Iebūvēt sijai izmiju (3 sējumi)	gab. 2,50
17.	Iegriest 1" dēļu uzbēruma griestus pienaglojot latas	m ² 0,40
18.	Apšūt sijas ar 1" dēļiem, iešķēļot, apmešanai tos, iesk. ieloces dēļus	m ² 0,40
19.	Ieklāt 1 1/2" ēvelētu gropētu dēļu grīdu, iesk. noēvelēšanu un grīdu listes	m ² 0,75
20.	Tas pats — neēvelētu, šķautnētu dēļu, parketam u. tml.	m ² 0,45
21.	Otēt koku ar karbolineju 2 reizes: m ² : siki laukumā 0,35 lieli 0,20	
22.	Uzstādīt vietā gatavas aplodas, pienesot	gab. 1,50

V. Krāsotāju darbi.

1.	Paotēt un nokrāsot apmetumu ar baltkaļķiem: m ² : 1 reizi 0,10 2 reizes 0,15	
2.	Nokrāsot sienas un griestus ar līmes krāsu, iesk. bordes	m ² 0,20
3.	Veltņot, slacīt vai citādi raibināt gatavu krāsojumu: m ² : 1 reizi 0,07 2 reizes 0,12 3 reizes 0,17	
4.	Nokrāsot 2 reizes ar eļļas krāsu lielus laukumus, otējot un tepējot a) jaunu koku 0,50 b) „ apmetumu 0,55	m ²
5.	Tas pats — 1 reizi krāsojot: m ² : a) jaunu koku 0,35 b) „ apmetumu 0,40	
6.	Nokrāsot 2 reizes ar eļļas krāsu sīkus laukumus, otējot un tepējot: a) jaunu koku 0,75 b) „ apmetumu 0,85	m ²
7.	Tas pats — 1 reizi krāsojot: a) jaunu koku 0,50 b) „ apmetumu 0,60	m ²
8.	Nokrāsot 2 reizes ar eļļas krāsu koka grīdu un slīpējot	m ² 0,50
9.	Tas pats — 1 reizi krāsojot, otējot un pietepējot zaru vietas	m ² 0,30
10.	Nokrāsot caurules ar eļļas vai alumīnija krāsu 2 reizes: m: Ø 25 mm 0,15 Ø 26—50 mm 0,25 Ø 51—100 mm 0,35 Ø 101—150 mm 0,40	

VI. Podnieku darbi.

1.	Uzmūrēt podiņu vai citas siltuma krāsnis, iestrādājot piederumus	20,—
2.	Aplikt krāsnis ar podiņiem, tos apcērtot	m ² 6,50
3.	Tas pats — bez apcērtanas	m ² 3,—
4.	Pagatavot skārda čaulu apaļām krāsnīm	m ² 1,25
5.	Uzmūrēt podiņu virtuves pavadu, plīti	m ³ 23,—
6.	Aplikt virtuves pavadus un plīti ar baltiem vāpētiem podiņiem, tos piecērtot	m ² 10,—
7.	Izoderēt 1/2 ķieģeļu biežumā ar ugunsdrošiem ķieģeļiem centr. apkures skursteni un tlm.	m ² 3,50
8.	Nojaukt podiņu krāsni, izšķirot un notīrīt materiālus, novākt gruzus un materiālus	m ³ 10,—

VII. Stiklinieku darbi.

1.	Iestiklot logus ar 2 mm stiklu: m ² : (stikla lauk.) 0,50	
2.	Izņemt saplīsušas rūtis un iztīrīt gropes: (stikla lauk.) 1,20	m ²

VIII. Skārdnieku un jumtīķu darbi.

1.	Iesegt jumtu ar cink. skārdu; ar dubultielokiem	m ² 1,—
2.	Nosēgt dzegas, palodes un josliņas ar cink. skārdu: m ² : a) līdz 25 cm platas 3,85 b) 26—50 cm platas 2,50	
3.	Pagatavot un pielikt pusapaļas teknes no cink. skārda, iesk. kāšus	m 1,—
4.	Tas pats — apaļas noteku caurules	m 1,—
5.	Pagatavot un iebūvēt skārda izlienamās lūkas	gab. 3,—
6.	Iesēgt satekas (šiferīta jumtiem u. tml.) ar skārdu	m ² 1,50
7.	Tas pats — ap skursteniem	m ² 3,—
8.	Pagatavot un iebūvēt jumtā skārda vēdināšanas skurstenišus ar cepuri	gab. 2,50
9.	Iesēgt jumtu ar darvotu papi	m ² 0,20
10.	Iesēgt jumtu ar 40x40 cm šiferītu ar 8 cm pārļaidumiem, ieskaitot čukurus	m ² 0,55

1940. g. 5. augustā.

Tautas labklājības ministra vietā,

izglītības ministrs P. Lejiņš.

Finansu ministrs K. Karlsons.

CENU INSPEKTORA RĪKOJUMS

par
cūkas gaļas izstrādājumu cenām.

1. Rīgā tirgotāji drīkst pārdot patērētājiem augstākā labuma cūkas gaļas izstrādājumus ne dārgāk par šādām cenām:

Svaiga cūkas gaļa:	Cena latos par 1 kg
1) karbonāde	2,—
2) muguras gabals	1,70
3) vidus gabals	1,70
4) fileja	2,—
5) cepetis, apgriezts	1,60
6) cepetis, neapgriezts	1,40
7) pleci	1,50
8) galva	0,60
9) priekšējās kājas	0,40
10) pakājējās kājas	0,35
11) plānās ribas	0,60
12) biežās ribas	1,30
13) kauli, dažādi	0,40
14) nierēs	0,85
15) aknas	1,20
16) plaušas	0,30
17) liesa	0,10
18) svaigi stilbi	0,70
19) sāļi stilbi	0,80
20) asins gaļa	0,80
21) mēles	1,—
22) karbonāde bez kaula	2,50
23) kakla gabals	1,80

Žāvēta cūkas gaļa:

24) sutinātais šķiņķis bez kaula	3,20
25) sutinātais tītais šķiņķis bez kaula	2,20
26) gaļa	1,70
27) karbonāde	3,10
28) pleci	1,65
29) stilbi	0,80
30) plānās ribiņas	0,80
31) biežās ribiņas	1,50
32) cūkas galva	0,70
33) vāriti cūkas stilbi	1,40

Strīdus gadījumā, jautājumu par to, vai gaļas izstrādājumi ir augstākā labuma, noteic cenu inspektora nozīmēti lietpratēji.

2. Zem iepriekšējā (1.) pantā minētiem gaļas izstrādājumiem strīdus gadījumā saprotami tie, kurus ar minētiem nosaukumiem laiž tirgū akciju sabiedrība „Bekona Eksports“.

3. Atbildība par šī rīkojuma pārskāpšanu paredzēta likumā par cenu inspektorā.

Rīkojums stājas spēkā izsludināšanas dienā.

Pamats. Likums par cenu inspektorā.

Rīgā, 1940. g. 5. augustā.

Cenu inspektors A. Elpers.

Iecelšanas un atvaļinājumi.

Rezolūcija.

Ieceļu Kārli A d a m s o n u par valdības komisāru Rīgas apsargāšanas un slēgšanas akciju sabiedrībā un A. Krieviņa Latvijas apsargāšanas birojā, skaitot ar 1940 g. 5. augustu, ar algu Ls 250,— mēnesī.

Rīgā, 1940. g. 5. augustā. C 26-25.

Iekšlietu ministrs V. L ā c i s.

Tautas milic. depart. direktors Fr. D u k ā t s.

Valdības iestāžu paziņojumi.

Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētāja paziņojums.

Rīgas pils. 7. iec. tiesas izpildītāja Nektarija Ūdra kanceleja ar 1940. g. 13. augustu atradīsies Rīgā, Marijas ielā 6, 6. dz., tālr. 25015. Publikas pieņemšanas laiks no plkst. 8.30 līdz 9.30.

Rīgā, 1940. g. 3. augustā. 6046.

Apgabaltiesas priekšsēd. v. V. Salmiņš.

Sekretāra v. P. Podiss.

RĪGA.
Latvijas ceļu karte,

brošēta mērogā 1 : 200000, iznākusi Šoseju un zemes ceļu depart. izdevumā. Kartei 64 lapas, tekstam 20 lap. Cena Ls 10,—.

Dabūjamās arī atsevišķas karšu lapas 12 sant. gab.

Telegramas.

(Latvijas telegrafa aģentūras telegramas)

Liepāja ar sajūsmu uzņem PSRS Augstākās padomes lēmumu.

Liepāja, 6. VIII. PSRS Augstākās padomes lēmumu par Latvijas Padomju Republikas uzņemšanu Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā Liepājā uzņēma ar lielu sajūsmu. Pie radio skaļruņiem ielās pēcpusdienā pulcējās publika, kas uzmanīgi klausījās Padomju Latvijas deputātu runas Augstākā padomē. Padomes vēsturiskā lēmuma brīdī Liepājas iedzīvotājiem pavēstīja ugunsdzēsēju, fabriku un ostā esošo kuģu sirenas. Tanī pašā laikā pilsētā uzliesmoja iluminācija un iedegās arī ielu apgaismošanas uguns, tā simboliski pavēstot iedzīvotājiem jaunu, gaišu laikmetu, kas iestājies arī aplukušā Liepājas saimnieciskā dzīvē. Jau vairākus mēnešus Liepājas ielas naktīs neapgaismoja, ko darīja vecā pilsētas valde, lai radītu iedzīvotājos ilūziju par taupību, kurai bija tikai psiholoģiska nozīme. Gaismu atguvušajās ielās plūda ļaužu straumes, vērojot krāšņo ilumināciju, kas rotāja nevien valsts un pašvaldības iestādes, bet arī sabiedriskās ēkas un fabrikas. Jauno laikmetu iedzīvotāji apsveica skaļām gaviļēm. Pilsētu pārlidoja lidmašīnas, izkaisot skrejlapīnas, kurās iedzīvotāji aicināti piedalīties lielajā tautas manifestācijā, kas notiks šovakar. Skrejlapas kaisīja arī jaunatnes aģittrupa, kas smagajā auto mašīnā apbraukāja pilsētu, pavēstot jaunu laikmetu visiem Liepājas iedzīvotājiem. Auto bija greznots sarkanām karogiem un plakātiem, kuru starpā lozungs „Lai dzīvo Padomju Latvija — lielās sociālisma zemes locekle“. Kur vien auto pietāja, atskanēja liepānieku suminājumi padomju Saeimas tautas delegātiem, kas panāca Latvijas darba tautas sen loloto cerību un ilgu piepildīšanos, Sarkanai armijai un Augstākai padomei. Pricīgā satraukumā laudis pāri pusnaktij uzturējās ielās, neslēpjot nevienam savu prieku būt visvarenās neuzvaramās zemes — Padomju Sociālistisko Republiku Savienības pilsoņiem.

Igaunijas izglītības ministrs saka, ka vārds „skolas nauda“ tagad Igaunijas Pad. Soc. Republikā pazudis.

TALLINA, 5. VIII. Igaunijas izglītības ministrs Sempers vakar runāja Tērbatas skolotāju konferencē. Viņš starp citu teica: „Tagad visas pamat-, vidus- un augstskolas būs par brīvu visiem audzēkņiem. Vārds „skolas nauda“ pazudis. Skolas sistēmu pārveidos šādi: 7-gadīgām pamatskolas kursam sekos 3—4 gadīga vidusskola. Līdz ar to mācības laiks no 12 gadiem samazināsies līdz 10 gadiem. Skolas naudas atlašana atvieglos plašām masām sniegt saviem bērniem vidusskolas izglītību.“ Ministra runu klātesošie skolotāji uzņēma ar sajūsmu.

LATVIJAS BANKAS KURSI

1940. g. 6. augustā.

DEVĪZES:	Pircējs	Pārdevējs
1 Amerikas dolars	5,30	5,50
1 Anglijas mārciņa	—	21,50
100 Francijas franku	—	12,10
100 Beļģijas belgu	—	92,00
100 Šveices franku	121,40	124,40
100 Itālijas liru	27,10	27,70
100 Zviedrijas kronu	127,50	130,50
100 Norvēģijas kronu	—	124,50
100 Dānijas kronu	—	106,00
100 Holandes guldeņu	—	290,00
100 Vācijas marku	203,92	205,92
100 Somijas marku	10,57	11,17
100 Igaunijas kronu	127,50	130,50
100 Lietuvas litu	90,20	92,20

Latvijas Banka.

Pilnvarotais K. Vilders. Pilnvarotais O. Mednis.

VĒRTSPAPĪRI:

	Pircējs	Pārdevējs
Latvijas valsts 5% kredītzīmes 1931. g. iekš. ceļu aizņēm. oblig.	99,00	101,00
Valsts Zemes bankas 4% (6%) parādu pārjaunoš. II sērijas ķīlu zīmes	99,00	100,00
6% Latv. Hip. bankas ķīlu zīmes (konvers.)	99,00	100,00
6% Rīgas hip. biedr. ķīlu zīmes	87,50	88,50
6% Rīgas privātu ķīlu zīmju kred. biedr. ķīlu zīmes	88,00	89,00
5 1/2% Latvijas Hip. bankas ķīlu zīmes	95,00	96,50
5 1/2% Valsts Zemes bankas ķīlu zīmes	95,50	96,50

Latvijas Banka.

Pilnvarotais E. Augulis. Pilnvarotais A. Bēms.

Redaktors Jānis Ozols.

Šim numuram 8 lapas puses.

TIESU SLUDINĀJUMI.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, saskaņā ar Civilproc. lik. 1575. p., paziņo, ka 1940. g. 24. septembrī šīs nodalas atklātā tiesas sēdē attaisis Jēkaba Finartija testamentu. Jēkabs Finartijs dzimis 1852. g. 16. februārī un miris 1939. g. 14. martā Lazdonas pag. Rīgā, 1940. g. 1. augustā. 3513. l. 23764z

Vicpriekšsēd. V. Salmiņš. Sekretārs v. E. Gubenis.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, saskaņā ar Civilproc. lik. 1575. p., paziņo, ka 1940. g. 24. septembrī šīs nodalas atklātā tiesas sēdē attaisis Kārļa Bernarda, arī Bernarda, testamentu. Kārlis Bernards, arī Bernarts, dzimis 1881. g. 25. jūlijā (v. st.) un miris 1939. g. 10. septembrī Raunas pagastā. Rīgā, 1940. g. 1. augustā. 3490. l. 23765z

Vicpriekšsēd. V. Salmiņš. Sekretārs v. E. Gubenis.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, saskaņā ar Civilproc. lik. 1575. p., paziņo, ka 1940. g. 24. septembrī šīs nodalas atklātā tiesas sēdē attaisis Sprīca (Fricis) Pojaka testamentu. Sprīcis (Fricis) Pojaks dzimis 1870. g. 30. augustā (v. st.) un miris 1939. g. 20. jūnijā Dūres pag. Rīgā, 1940. g. 1. augustā. 3509. l. 23766z

Vicpriekšsēd. V. Salmiņš. Sekretārs v. E. Gubenis.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, saskaņā ar Civilproc. lik. 1575. p., paziņo, ka 1940. g. 24. septembrī šīs nodalas atklātā tiesas sēdē attaisis Edes Ārnis, dzim. Bjodnieks, testamentu. Ede Ārnis, dzim. Bjodnieks, dzimis 1865. g. 28. janvārī un miris 1938. g. 23. decembrī Salas pagastā. Rīgā, 1940. g. 1. augustā. 3488. l. 23767z

Vicpriekšsēd. V. Salmiņš. Sekretārs v. E. Gubenis.

Rīgas apgabalt. Reģistr. nod. paziņo, ka Jaunburtnieku lauksaimniecības mašīnu koplietošanas biedrība „Tarkšis”, kas slēgta ar apgabaltiesas 1939. g. 9. augusta lēmumu, ir galīgi likvidēta. Rīgā, 1940. g. 31. jūlijā.

Nodala pārz. v. K. Velme. Sekret. K. Fridrichsons.

Rīgas apgabalt. Reģistr. nod. paziņo, ka Gaujmaliešu lauksaimniecības mašīnu koplietošanas biedrība „Sēja”, kas slēgta ar apgabaltiesas 1939. g. 9. augusta lēmumu, ir galīgi likvidēta. Rīgā, 1940. g. 31. jūlijā.

Nodala pārz. v. K. Velme. Sekret. K. Fridrichsons.

Rīgas apgabalt. Reģistr. nod. paziņo, ka Jumpravas lauksaimniecības mašīnu koplietošanas biedrība „Sēja”, kas slēgta ar apgabaltiesas 1939. g. 9. augusta lēmumu, ir galīgi likvidēta. Rīgā, 1940. g. 31. jūlijā.

Nodala pārz. v. K. Velme. Sekret. K. Fridrichsons.

Rīgas apgabalt. Reģistr. nod. paziņo, ka Jaunlaicenes pagasta Krievu pensaimnieku sabiedrība, kas slēgta ar apgabaltiesas 1939. g. 22. februāra lēmumu, ir galīgi likvidēta. Rīgā, 1940. g. 27. jūlijā.

Nodala pārz. v. K. Velme. Sekret. K. Fridrichsons.

Rīgas apgabaltiesas Tirdzniecības reģistra nod., saskaņā ar tirdzniecības reģ. not. 39. pantu, paziņo, ka Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības „A” reģistri 6030. num., pamatojoties uz tirdzn. reģ. tiesneša 1940. g. 31. jūlija lēmumu, ierakstīta vienpersonīga tirgotāja Velta-Melanija Rudzītis ar firmu „Rencēnu aptieka” V. Rudzītis.

Vienpersonīga tirgotāja, 1899. g. 7. jūnijā Valmierā dzim. Velta-Melanija Rudzītis, dzīvo Rencēnu pag. Rencēnu ciemā.

Uzņēmuma darbība atklāta 1938. g. 1. maijā. Uzņēmums — aptieka — atrodas Rencēnu pag. Rencēnu ciemā. 23970b Rīgā, 1940. g. 31. jūlijā.

Tirdzn. reģ. t. v. K. Velme. Sekretārs E. Andersons.

Rīgas apgabalt. Tirdzniecības reģ. nodala, saskaņā ar tirdzn. reģ. not. 39. pantu, paziņo, ka tirdzniecības „A” reģistri ar firmu „K/S Internā filma” „E. Saulīte un biedri” (Rīgā, Elizabetes ielā 51, 1. dz.) ierakstītas komanditsabiedrības reģistra 677. folijā, uz tirdzn. reģ. tiesneša 1940. g. 2. augusta lēmuma pamata, ierakstīts:

Saskaņā ar paziņojumu, šis sab. personīgi atbildīgā biedrība E. frida Saulīte no 1940. g. 30. jūlija dzīvo Rīgā, Dzirnau ielā 119, 36. dz. 23966b Rīgā, 1940. g. 2. augustā.

Tirdzn. reģ. tiesn. v. K. Velme. Sekretārs E. Andersons.

Rīgas apgabalt. Tirdzniecības reģ. nodala, saskaņā ar tirdzn. reģ. not. 39. pantu, paziņo, ka tirdzniecības „A” reģistri 1789. num. ierakstīta firma „H. Dimenšteins & dēli”, ip. simanis Dimenšteins (Rīgā, Kungu ielā 33), uz tirdzn. reģ. tiesneša 1940. g. 2. augusta lēmuma pamata, tirdzniecības reģistri dzēsta, jo tās uzņēmuma darbība izbeigta 1940. g. 25. jūlijā. Rīgā, 1940. g. 2. augustā.

Tirdzn. reģ. tiesn. v. K. Velme. Sekretārs E. Andersons.

Rīgas apgabalt. Tirdzniecības reģ. nodala, saskaņā ar tirdzn. reģ. not. 39. pantu, paziņo, ka tirdzniecības „A” reģistri 2816. num. ierakstīta firma „Amerikas tvaika gludinātava „Express” M. Berkovics” (Rīgā, Miera ielā 1), uz tirdzn. reģ. tiesneša 1940. g. 2. augusta lēmuma pamata, tirdzniecības reģistri dzēsta, jo tās uzņēmums likvidēts 1940. g. 1. augustā. Rīgā, 1940. g. 2. augustā.

Tirdzn. reģ. tiesn. v. K. Velme. Sekretārs E. Andersons.

Rīgas apgabalt. Tirdzniecības reģ. nodala, saskaņā ar tirdzn. reģ. not. 39. pantu, paziņo, ka tirdzniecības „A” reģistri ierakstītas firmas „Jānis Barops” reģistra 4519. folijā, uz tirdzn. reģ. tiesneša 1940. g. 2. augusta lēmuma pamata, ierakstīts, ka, pēc paziņojuma, pēc Aizsargu ielas, Rīgā, pārdēšanas:

1) šīs firmas īpašnieka Jāņa Baropa dzīves vieta ir Rīgā, Sarkanās armijas ielā 125/127, 1. dz.;

2) šīs firmas uzņēmuma — katijas un cigoriņu grauzdētavas — atrašanās vieta ir Rīgā, Sarkanās armijas ielā 125/127, 23963 Rīgā, 1940. g. 2. augustā.

Tirdzn. reģ. tiesn. v. K. Velme. Sekretārs E. Andersons.

Rīgas apgabalt. Tirdzniecības reģ. nodala, saskaņā ar tirdzn. reģ. not. 39. pantu, paziņo, ka tirdzniecības „A” reģistri 4663. num. ierakstīta firma „Jānis Birkovičs” (Rīgā, Latgales ielā 53, 18. dz.), uz tirdzn. reģ. tiesneša 1940. g. 2. augusta lēmuma pamata, tirdzniecības reģistri dzēsta, jo tās uzņēmuma darbība izbeigta 1940. g. 18. maijā. Rīgā, 1940. g. 2. augustā.

Tirdzn. reģ. tiesn. v. K. Velme. Sekretārs E. Andersons.

Rīgas apgabalt. Tirdzniecības reģ. nodala, saskaņā ar tirdzn. reģ. not. 39. pantu, paziņo, ka tirdzniecības „A” reģistri ierakstītas firmas „D. Lazdāns” reģistra 4755. folijā, uz tirdzn. reģ. tiesneša 1940. g. 2. augusta lēmuma pamata, ierakstīts:

1) saskaņā ar paziņojumu, šīs firmas īpašnieks Donats Lazdāns no 1940. g. 20. maija dzīvo Rīgā, Hapsalas ielā 12, 8. a dz.;

2) šīs firmas uzņēmums — galas un desu tirgotava no 1940. g. 23. jūlija atrodas Rīgā, Limbazu ielā 7. 23967b Rīgā, 1940. g. 2. augustā.

Tirdzn. reģ. tiesn. v. K. Velme. Sekretārs E. Andersons.

Rīgas apgabalt. Tirdzniecības reģ. nodala, saskaņā ar tirdzn. reģ. not. 39. pantu, paziņo, ka tirdzniecības „A” reģistri 5312. num. ierakstīta atklātas sabiedrības firma „Ādu tirdzniecība, G. Slivkins un J. Volkovs” (Rīgā, Peldu ielā 17), uz tirdzn. reģ. tiesneša 1940. g. 31. jūlija lēmuma pamata, tirdzniecības reģistri dzēsta, jo pēc šīs sab. liguma 1940. g. 26. jūlija uzraksta un paziņojuma, sab. darbību izbeigusi 1940. g. 26. jūlijā. 23968 Rīgā, 1940. g. 31. jūlijā.

Tirdzn. reģ. tiesn. v. K. Velme. Sekretārs E. Andersons.

Rīgas apgabaltiesas 2. krim. nod., pamatojoties uz Sodū lik. 239. p., paziņo, ka ar 1940. g. 21. maija spriedumu Aleksandrs Bušs, dzim. 1940. g. 20. martā Rīgā, atzīts par vainīgu, ka, izgatavojot pārdošanai ēdamvielas, nav ievērojis pienācīgo tirību un, izgatavojot pilnpienu, pārkāpis saistošos noteikumus 1939. g. 13. jūlijā, 21. jūlijā, 31. maijā, 19. jūlijā, 26. jūlijā, 3. jūlijā un 11. jūlijā — savā tvaika pienotavā, Rīgā, Jelgavas ielā 3, un sodīts pēc Sodū lik. 234. p., 236. p. 1. d., 235. p. un 58. p. ar Ls 200,— vai nesamaksāšanas gadījumā ar 6 nedēļām arestā. 3971o Vicepriekšsēdētāja v. P. Sekste. Sekretārs palīgs M. Liepiņa.

Rīgas apgabaltiesas 2. krim. nod., pamatojoties uz Sodū lik. 239. p., paziņo, ka ar 1940. g. 21. maija spriedumu Aleksandrs Bušs, dzim. 1940. g. 20. martā Rīgā, atzīts par vainīgu piena glabāšanā pārdošanai, kura apzīmējums nav atbilstis tā saturam — 1938. g. 30. maijā — savā tvaika pienotavā Rīgā, Jelgavas ielā 3 un sodīts pēc Sodū lik. 236. p. 1. d. ar Ls 50,— vai nesamaksāšanas gadījumā ar 2 nedēļām arestā. 1189. l. 23972o Vicepriekšsēdētāja v. P. Sekste. Sekretārs palīgs M. Liepiņa.

Daugavpils notārs Pēteris Zibiņš, pamatojoties uz likumu par tirdzniecīb. uzņēmumu pāreju (1939. g. Lik. krāj. 120), paziņo, ka Pēteris Lucāns viņam Daugavpilī, Vadoņa ielā 21, piederošo puķu, sēkļu, dārzeņniecības piederumu, augļu un ogu apkarošanas līdzekļu un dārzeņniecības literatūras tirgotavu (uz kuŗu 4. kategorijas tirdzn. zīme 71 — 1940. gadam) pārdeva Melanijai Markus un Faustinei Gordiļs kopīgā īpašumā, vienlīdzīgās daļās, saskaņā ar līgumu, kas apliecināts viņa, notāra, kantori 1940. g. 2. augustā ar reģ. 1455. numuru. 23994o Notārs P. Zibiņš.

CITU IESTĀŽU SLUDINĀJUMI.

Nodokļu depart. nodokļu piedziņējs paziņo, ka 1940. g. 15. augustā, plkst. 11, Rīgā, Elizabetes ielā 51, 1. dz., vairāksolišanā pārdoš Elfridas Saulītes un Rūdolfas Rumpiņas iekļ. mantas, kas novērtētas par Ls 3970,— nodokļu parāda piedzišanai. Rīgā, 1940. g. 5. augustā. Nod. piedz. R. Ozoliņš.

Nodokļu depart. nodokļu piedziņējs paziņo, ka 1940. g. 15. augustā, plkst. 11, Rīgā, Audēju ielā 8, 6. dz., 2. vairāksolišanā pārdoš A/S. „Br. Hoziasoni” iekļātās mantas, kā naudas skapjus, rakstāmmašīnas u. t. t., kas novērtētas par Ls 2020,—, viņa dažādu nodokļu parāda piedzišanai. Rīgā, 1940. g. augustā. Nod. piedz. J. Merksons.

Nodokļu departamenta nodokļu piedziņējs paziņo, ka 1940. g. 15. augustā, plkst. 11, Rīgā, Klīversalas krastmalā vairāksolišanā pārdoš Jāņa Spruksta cementa izstrādājumus, kas novērt. par Ls 683,—, viņa dažādu nodokļu parāda piedzišanai. Rīgā, 1940. g. augustā. Nod. piedziņējs J. Merksons.

Nodokļu departamenta nodokļu piedziņējs paziņo, ka 1940. g. 15. augustā, plkst. 11, Rīgā, Kēniņu ielā 12, vairāksolišanā pārdoš Abroma Petuchova veikalā iekārtu, kas novērtēta par Ls 1907,28, viņa 1939. g. nodokļu parāda piedzišanai. Rīgā, 1940. g. augustā. Nod. piedziņējs J. Merksons.

Rīgas tautas milic. 8. iec. priekšn. izsludina par nederīgu 33019. veiksēda atļauju, ko viņš 1939. g. 22. maijā izdevis Zalmai Lucijai Pranam-Fancevičs.

Nodokļu departamenta nodokļu piedziņējs paziņo, ka 1940. g. 15. augustā, plkst. 11, Rīgā, Maskavas ielā 79, veikalā, vairāksolišanā pārdoš Movša Fiškina sieviešu un vīriešu apģērbus, kas novērtēti par Ls 2380,—, viņa dažādu nodokļu parāda piedzišanai. 23872š Rīgā, 1940. g. 31. jūlijā. Nod. piedz. K. Jakobsons.

Nodokļu departamenta nodokļu piedziņējs paziņo, ka 1940. g. 15. augustā, plkst. 12, Rīgā, Kokneses pr. 13a, vairāksolišanā pārdoš Pētera Avotiņa nod. dep. iekļātās mēbeles, kas novērtētas par Ls 1100,—, viņa dažādu nodokļu parāda piedzišanai. Rīgā, 1940. g. 1. augustā. Nod. piedz. J. Altbergs.

Nodokļu departamenta nodokļu piedziņējs paziņo, ka 1940. g. 15. augustā, plkst. 12, Rīgā, Meža pr. 72, vairāksolišanā pārdoš Zameļa Genišera nod. dep. iekļātās mēbeles, kas novērtētas par Ls 1100,—, viņa dažādu nodokļu parāda piedzišanai. Rīgā, 1940. g. 1. augustā. Nod. piedz. J. Altbergs.

Nodokļu departamenta nodokļu piedziņējs paziņo, ka 1940. g. 15. augustā, plkst. 13, Rīgā, Rūjienas ielā 2, vairāksolišanā pārdoš Bēra Kurpkina katla ārdus, kas novērtēti par Ls 450,—, viņa nodokļu parāda piedzišanai. Rīgā, 1940. g. 6. augustā. Nod. piedz. K. Vimba.

Latvijas pilsētu savienības likvidētājs Pašvaldības departaments, pamatojoties uz likumu par Latvijas pilsētu savienības likvidāciju („Vald. Vēstn.” 1940. g. 174. num.), uzaicina v. i. s. s. Latvijas pilsētu savienības kreditorus, debitorus un mantas turētājus pieteikties 1 mēn. laikā, skatot no šī sludinājuma ieviešanas dienas „Vald. Vēstn.”, pie Pašvaldības departamenta, Brīvības ielā 37/39, 78. ist., no plkst. 13 līdz 15. Notīktā laikā nepieteiktās tiesības un prasījumi zaudēs spēku. 24025 Pašvaldības depart. direktors A. Leja.

Baltijas Kokrūpniecības akc. sab. (nac. uzņ. sar. 36. num.) valsts komisārs izsludina par teerīgām visas agrākas valdes izdotas pilnvaras, kuras nāv apstiprinātas no valsts komisāra. 23997 Baltijas Kokrūp. akc. sab. valsts komisārs V. Vaskis.

Liezeres pagasta 6. klases pamatskolai, Madonas apriņķī, vajadzīgi: 1 skolotājs un 1 skolotāja. Kandidātus izraudzīs pagasta valde 1940. gada, 15. augustā, plkst. 13, Liezeres pag. namā. Lūgumi ar Ls 2,— zīmogodu un dokumentu par skolotāja tiesībām, līdzšinējo praksi un veselību, jāiesniedz pagasta valdei līdz š. g. 13. augustam. Velama personīgā ierašanās. Tuvākā dzelzceļa stacija Cēsvalne. Tālrunis Liezere 1. P. g. vec. K. Udentins. 24027 Sekretārs J. Kārklis.

Nīgrandas-Embūtes pag. rajona ārsts Liepājas apr., vajadzīgs ar dzīves vietu Nīgrandas pagastā. Alga pēc valdības noteikumiem, ar brīvu dzīvokli, apkurināšanu un apģaismošānu. Pieņem š. g. 16. augustā Nīgrandas pag. valde. Lūgumi ar Ls 2,— zīmogodu, jāiesniedz līdz pieņemšanas dienai. Tuvākā dzelzceļa stacija — Vaiņode 16 km, autobuss 5 km. P. g. vecālais E. Feldmanis. 24028 Sekretārs A. Piziks.

Dzelzceļu virsv. mašīnu un materiālu direkcija izsludina rakstiskas sacensības:

1940. g. 20. augustā 14500 gb. dažādu kātu piegādei. 1940. g. 27. augustā 9570 gb. un 550 kompl. sēnāļu un vīturbju, pēc saraksta piegādei. Sacensību ēakurs plkst. 11., 121. ist. Daļbniekiem jāierakstā 5% drošības nauda no piedāvājumu vērtības. Tuvākas ziņas 10.3. ist. L 3163 23945

Mežu departaments

1940. g. 8. augustā, plkst. 10. Rīga, Kalpaka bulv. 6, 3. dz., 25. ist., izdos 3000 gatavu sašūtu gultas maisu un 3000 gatavu sašūtu galvas spilvenu maisu piegādi. Rakstiski piedāvājumi, sēģiā aploksnē, pievienojot 5 proc. drošības naudu no piedāvātās sumas, jāadresē Mežu departamentam ar uzrakstu: „Gultas maisu piegādei 1940. g. 8. augustā”, klātpieliekot Ls 2,— zīmogmarkās. Tuvākas ziņas un izsoles nosacījumi saņemami Mežu departamentā darbdienās no plkst. 9 līdz 15. L 3043. 23239 Mežu departaments.

Jūrniciības departaments rakstiskā izsolē izdos

linu centralnolikt. saimniecības ēkas jaunbūves un veco ēku nojaukšanas darbus, Rīgā, Gaujas ielā 11. Piedāvājuma nodrošinājums Ls 2.000,— Tuvāki paskaidrojumi un nosacījumi Jūrniciības departamenta 515. istatā, darba laikā. L 3155 23943

Pasta un telegrafa departaments

š. g. 20. augustā, plkst. 11, rakstiskā sacensībā iegādās 1 kompl. elektrisku ūdens sūkņa iekārtu. Drošības nauda 5% no piedāvājuma vērtības. Tuvākas ziņas Saimniecības pārvaldē Rīgā. Radio ielā, 59. istaba, L 3159 23944

Soseju un zemes ceļu depart. 2. raj. Inženieris

1940. g. 15. augustā, plkst. 10, savā kanceļjā Jelgavā, Vadoņa ielā 4z, 4. dz. **jauktā izsolē izdos** 360 kub. m oļu pievešanu no kraujlaukuma pie Tukuma līst. uz Vecmoku-jaukmoku 1 šķ. ceļa no 0,00 līdz 3,230. km. Nodrošinājums Ls 110,— L 3167 23946 Tuvāki paskaidrojumi rajona kanceļjā, par tā darba laikā.

Latvijas radiotons izsludina pār nederīgu nozaudēto abonem.

220:8. atļauju, kas izd. 19:8. g. 20. apr. Z. M. L. pārvaldes Zveju. un Zvokop. nodajai. L 3140 Rīgas tautas milicijas pārvalde izsludina par nederīgu nozaudēto str. U 001135/61896 Nansenas personas aphecību, ko Rīgas prefektūra 1937. g. 19. aprīlī izdevusi Vladimiram Alhimo- vičam. 23874

Rīgas tautas milicijas 7. iec. priekšn. izsludina par nederīgām nozaudētās karaklausības apliecības: 1) 10387, ko Rīgas kara apr. priekšn. 1939. g. 22. febr. izdevis Mendelim Markovičam, dzim. 1897. g.; 2) 7042, ko 10. Aizputes kāju. puika kom. 1938. g. 27. sept. izdevis Bronislavam Sumaroko, dzim. 1915. g.; 3) 6118. velispeda aphecību, ko šī iec. priekšn. 1938. g. 10. maijā izdevis Pēterim-Arvidam Svēderam. 23880z

Rīgas tautas milicijas 11. iec. priekšnieks izsludina par nederīgu nozaudēto 5275. kara- klausības aphecību, ko 1925. g. 26. martā Aizputes - Kuldīgas kara apr. priekšn. izdevis Mikelim Švercam. 23881

Kuldīgas telefona kantoris izsludina par nederīgu nozaudēto radio abonem. 2451. atļauju, kas 1940. g. 1. aprīlī izdota Jozefam Jakobsonam, Kuldīgā, 15. maija ielā 2. L 3147 23:52

Li pājas telegrafa kantoris izsludina par nederīgu nozaudēto radiofora abonem. 415. atļauju, kas izdota 19:0. g. 25. janvārī Lanielam Ukstīnam. L 3153 24024

Alūksnes pasta un telegrafa kantoris izsludina par nederīgām nozaudētās radio abonem. atļaujas, kas izdotas: 1) 56. — Arturam Oleram, Alūksnē, L. Ezera ielā 5; 2) 103. — Ar. Oldam Oleram, Alūksnē, L. Ezera ielā 5; 3) 110. — Jānim Oleram, Alūksnes pag. Lāčplēšos; 4) 417. — Arvidam Bītem, Annas pag. Sprekstēs. L 3158 23:49

Tukuma pasta-telegrafa kant. izsludina par nederīgu nozaudēto radio abonem. 752/14:21/1358. atļauju, kas izdota Jānim Blodniekam, Tukuma, Raudas ielā 22, 1. dz. L 3148 23951

DAŽĀDI SLUDINĀJUMI.

Tukuma viesīgās biedrības likvidāc. komisija uzaicina visus šīs biedrības mantas turētājus nodot visu mantu likvidātoriem un visiem, kam būtu kāds prasības, pieteikt savas pretenzijas likvidātoriem 2 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas dienas „Valdības Vēstnesī”. Lai kā nepieteiktās prasības neievēros. Likvid. komis. adrese: Tukumā, Z. Meitroviča ielā 3. 24024 Likvidāc. komisija.

Apdrošināšanas akc. sab. „DROŠĪBA” un Apdrošināšanas akc. sab. „RĪGAS UNIONS” likvidācijā

paziņo, ka akc. sab. „DROŠĪBA” pārņēmusi no akc. sab. „RĪGAS UNIONS” likvidācijā visus bijušā akciju sabiedrībā „RĪGAS UNIONS” noslēgtos dzīvības apdrošinājumus.

Līdz ar to akc. sab. „DROŠĪBA” stājusies akc. sab. „RĪGAS UNIONS” vietā ar visām tiesībām un pienākumiem, kādi izriet no bij. akc. sab. „RĪGAS UNIONS” noslēgtiem dzīvības apdrošināšanas līgumiem.

Visi tekošie maksājumi un norēķini, sākot ar š. g. 5. augustu, kārtojami Apdrošināšanas akc. sab. „DROŠĪBA” birojā, Vaļņu ielā 1- Apdrošināšanas akc. sab. „DROŠĪBA”, Apdrošināšanas akc. sab. „RĪGAS UNIONS” likvidācijā.